

Ἐν Ἀθήναις τῇ 15 Ἰανουαρίου 1878, ἡμέρα
Κυριακῇ, ὥρα 10 π. μ. συνελθόντων δεκαεν-
νέα ἐταίρων τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἀθηνῶν
Ἑταιρίας ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ εἰς γενικὴν
ἐπέτειον συνέλευσιν, προσεφώνησεν αὐτοὺς ὁ
πρόεδρος τῆς Ἑταιρίας Φίλιππος Ἰωάννου ὡς
ἐξῆς·

Ἀξιότιμοι κύριοι συνέταιροι.

Κατὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ 1876 ἔτους ἡναγκάσθη τὸ τῆς Ἀρ-
χαιολογικῆς Ἑταιρίας Συμβούλιον νὰ συγκαλέσῃ Ἰγμᾶς ὀλί-
γας ἡμέρας βραδύτερον τοῦ ἐν τῇ ἐκτάκτῳ συνελεύσει τῆς 24
τοῦ Νοεμβρίου μηνὸς τοῦ 1874 ἔτους ὀρισθέντος χρόνου,
ἵνα συμπληρωθῶσιν οἱ ἐτήσιοι λογαριασμοί, ὧν ἡ συμπλή-
ρωσις προαπητέιτο, ἵνα παρασκευασθῇ δὲ ἡ προσήκουσα αὐ-
τῶν ἐνώπιον Ἰγμῶν ἐκθεσις. Ὁ αὐτὸς οὗτος λόγος ἡνάγκασε
καὶ ἐφέτος τὸ Συμβούλιον νὰ συγκαλέσῃ Ἰγμᾶς οὐχὶ κατὰ
τὴν πρώτην Κυριακὴν τοῦ Ἰανουαρίου μηνὸς τοῦ ἀρξαμέ-
νου ἤδη ἔτους, ἀλλὰ μίαν ἐβδομάδα βραδύτερον. Συνεκάλεσε
δὲ Ἰγμᾶς σήμερον, ἵνα κατὰ τὸν κανονισμόν δώσῃ λόγον τῶν
πραχθέντων ὑπ' αὐτοῦ κατὰ τὸ λήξαν ἔτος καὶ καταστήσῃ
γνωστὰ εἰς τοὺς ἀξιотίμους ἐταίρους τὰ οἰκονομικὰ τῆς ἡμε-
τέρας Ἑταιρίας.

Ἐνεκα τῶν πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν συμβάντων μοι λυπηρῶν
στερούμενος τοῦ τε ἀπαιτουμένου χρόνου καὶ τῆς προσηκού-
σης τοῦ πνεύματος ἡρεμίας, ἵνα προτάξω τῆς ὅλης ἐκθέ-
σεως, ὡς πολλάκις πρότερον ἔπραξα, εἰσαγωγικόν τινα λό-

γον, ζητῶ παρ' Ὑμῶν περὶ τούτου συγγνώμην καὶ παρ-
χωρῶ ἀμέσως τὸν λόγον εἰς τὰ ἀξιότιμα μέλη τοῦ Συμ-
βουλίου· τὸν κύριον Στέφανον Κουμανούδην, Γραμματέα
τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρίας, καὶ τὸν κύριον Ἐμ. Γιαννό-
πουλον ταμίαν αὐτῆς. Ὁ μὲν αὐτῶν θέλει ἐκθέσῃ εἰς Ὑμᾶς
κατὰ τὰ εἰθισμένα ἐν προσηκούσῃ λεπτομερείᾳ ὅσα τὸ Συμ-
βούλιον κατὰ τὸ λήξαν ἤδη ἔτος ἔπραξεν, ἀποβλέπον ἀεὶ
πρὸς τὸν κοινωφελεῖ τῆς ἡμετέρας σκοπόν· ὁ δὲ κύριος Γιαν-
νόπουλος θέλει δηλώσῃ εἰς Ὑμᾶς τὰ οἰκονομικὰ αὐτῆς.

Μετὰ τὰς δύο ταύτας ἐκθέσεις δύναται ὁ θέλων ἐξ Ὑμῶν
νὰ ζητήσῃ ἐξηγήσεις, ἢ προτείνῃ βελτιώσεις καὶ μεταβολὰς
ἀρμοδίας. Μετὰ δὲ ταῦτα καλεῖσθε, Κύριοι, νὰ ἐκλέξητε ἐν
ταύτῃ τῇ συνελεύσει, συμφώνως πρὸς τὰ ὠρισμένα, τριμελῆ
ἐπιτροπείαν, ἵνα ἐξελέγξῃ τοὺς λογαριασμοὺς καὶ ἐκθέσῃ
τὰς περὶ αὐτῶν παρατιρήσεις τῆς ἐν τῇ ἐπομένῃ συνελεύσει,
ἐν ἣ θέλετε ἐκλέξῃ καὶ τὸ νέον τῆς Ἑταιρίας Συμβούλιον.

Ἐπὶ τέλους, Κύριοι, κρίνω ἀναγκαῖον νὰ προσθέσω εἰς
γνώσιν Ὑμῶν ὅτι διὰ τὰς δεινὰς τοῦ παρόντος ἔτους περι-
στάσεις ὀλίγιστοι τῶν κλήρων τοῦ λαχείου ἐπωλήθησαν μέ-
χρι τοῦδε εἰς τὰς ἐπαρχίας τῆς Ἑλλάδος καὶ ἔτι ὀλιγώτεροι
ἐκτὸς αὐτῆς. Διὸ τὸ Συμβούλιον, σκεφθὲν ἐν συνεδριάσει,
ἐνόμισε σκόπιμον νὰ παρατείνῃ τὴν πώλησιν τῶν ἐκδεδο-
μένων κλήρων μέχρι τέλους τοῦ ἐρχομένου Φεβρουαρίου,
ὅτε θέλει ἐνεργήσῃ τὴν διακλήρωσιν.

Μετὰ ταῦτα παρελθὼν ὁ γραμματεὺς ἀνέγνω
ἐκθεσιν τῶν ἐν τῷ ἔτει πεπραγμένων ὑπὸ τοῦ
Συμβουλίου, ἔχουσιν ὡς ἐξῆς·

Κύριοι,

Λέγομεν πρῶτον περὶ τῶν ἐταίρων, τῶν παρεχόντων τὰ

χρηματικά μέσα, δι' ὧν τελοῦνται τὰ ὑπὲρ τῶν ἀρχαιοτήτων ἔργα τῆς Ἑταιρίας. Διαφέρει βέβαια μεγάλως, ἂν πολλοὶ ἢ ὀλίγοι εἶναι οἱ τακτικῶς συντρέχοντες καὶ χαρὰν τοῦτο ἢ λύπην προξενεῖ εἰς τὸ ἐκάστοτε διοικοῦν συμβούλιον, ἐκφραζόμενα φυσικῶς ἐν τῇ λογοδοσίᾳ. Ἀλλ' ἐφέτος ἡμεῖς, ἂν δὲν ἐχώρησαν ὅλως κατ' εὐχὴν τὰ τῶν συνδρομῶν, ἀποβλέποντες εἰς τὸ λίαν δυσχερὲς τῶν καιρικῶν περιστάσεων, δὲν θὰ δεινολογήσωμεν, ὥς ἄλλοτε, θὰ εἴπωμεν δὲ ἀπλῶς τὰ γεγονότα, ἀρκοῦμενοι εἰς τὸ ὅτι καθ' ὅλον τὸ ἔτος οὐδὲ στιγμὴν διεκόπη τι τῶν ἔργων τῆς ἑταιρίας τῶν τακτικῶν, ἀλλὰ μάλιστα καὶ τινα ἐκτάκτως ἐπεχειρήθησαν· αἱ δὲ ἐπιτυχίαι ἀμιλλῶνται μὲ τὰς τῶν προτέρων ἐτῶν καὶ αὐτῶν τῶν εὐτυχεστάτων.

Κατὰ τὸ ἤδη παρελθὸν ἔτος ἐνεγράφησαν εἰς τὸ μητρώον τῆς Ἑταιρίας πρὸς τοῖς ὑπάρχουσι νέοι ἐταῖροι δέκα. Ἐκ τοῦ ὅλου δὲ ἀριθμοῦ τῶν ἐν τῷ μητρώῳ ἀπέθαναν, καθ' ὅσον ἐμάθομεν, ἕξ. Συνδρομὴν δὲ κατέβαλον 113, καὶ δὴ 97 μὲν ἐκ τῶν ἐν Ἀθήναις κατοικούντων, ἑνδεκα δὲ ἐκ τῶν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις τοῦ βασιλείου, πέντε δὲ ἐκ τῶν ἐν τῷ ἐξωτερικῷ. Ἐν τούτοις τὰ ἔσοδα τοῦ ἔτους ἀνέβησαν εἰς ἰκανὸν ποσόν, ἕνεκα προσφορῶν τινῶν γενομένων ἐκτάκτως καὶ ἄλλων τινῶν εἰσοδημάτων καὶ ἕνεκα τῶν ἐκ τῶν κεφαλαίων τῆς Ἑταιρίας προσιόντων τόκων καὶ τέλος ἕνεκα τῶν ἐκ τοῦ ἀρχαιολογικοῦ λαχείου ὀλίγων τε φίλων τε εἰσπράξεων, ὥς θέλετε ἀκούσει μετ' ὀλίγον παρὰ τοῦ ταμίου. Τὰ ὀνόματα τῶν συνδραμόντων καὶ τὸ ποσόν τῆς συνδρομῆς ἐκάστου θέλουν κατὰ τὸ σύνηθες δημοσιευθῇ ἐν τέλει τῆς ἐκθέσεως ταύτης. Ἐνταῦθα δ' ἐξαιρετικῶς ἀναφέρομεν τὸ ὄνομα τοῦ ἐν Περουπόλει Ἰω. Κοντογιαννάκη, δόντος ὡς συνήθως δραχμὰς 560. Ἐκτάκτους δὲ συνδρομὰς προσήνεγκαν οἱ ἐξῆς· ὁ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ Εὐάγγελος Ἀχιλλόπουλος δρ. 2000, ὁ ἐν Μασσαλίᾳ Στέφ. Ζαφειρόπουλος δρ. 1120, ὁ ἐν Κωνσταν-

τινουπόλει Α. Ήφαιστίδης δρ. 1000, ὁ ἐν Λονδίῳ John I. Rhene δρ. 228, ὁ πρῶν ἐν Ἀθήναις πρεσβευτὴς τῆς Μεγάλῃς Βρετανίας Οὐίλ. Στούαρτ δρ. 200, ὁ ἐν Πάτραις Ν. Α. Πετραλῖας δρ. 119:30, ὁ Θηβῶν ἐπίσκοπος Δοσίθεος δρ. 112. Ἔτι μνημονευτέα καὶ δύο κοινὰ ἤτοι σωματεῖα, τὸ ἡμέτερον Ἐθνικὸν Πανεπιστήμιον, ὅπερ ὡς συνήθως προσήνεγκε δρ. 1000 καὶ ὁ δῆμος Μυρτουντίων δρ. 100. Ἐκ τῶν δήμων τοῦ κράτους μόνος ἔτι προσήνεγκε τὴν συνήθη του συνδρομὴν ὁ δῆμος Πειραιέων, ἄλλος δὲ οὐδεὶς. Ἀναφέρομεν δὲ ὅτι ἐγράψαμεν πρὸ δύο μηνῶν ἐγκυκλίου εἰς τοὺς νομάρχας καὶ τοὺς ἀρχιερεῖς τοῦ βασιλείου, αἰτοῦντες παρ' αὐτῶν νὰ προτρέψωσι τοὺς δήμους καὶ τὰς ἱεράς μονὰς εἰς συνδρομὰς τακτικὰς ὑπὲρ τῆς Ἑταιρίας, καὶ ἐπειδὴ ἐλάβομεν μέχρι τοῦδε ἐξ ἀπαντήσεως ὑποσχετικὰς, ἐλπίς ὑπάρχει τὸ προσεχὲς ἔτος νὰ φανῇ τι εὐχάριστον ἀποτέλεσμα τοῦ διαβήματός μας τούτου.

Ἔργα τῆς Ἑταιρίας ἀρχαιολογικὰ ἔχομεν νὰ καταλέξωμεν τὰ ἐξῆς. Α'. ἀ ν α σ κ α φ ἰ α ς. Ἡ ἀνασκαφὴ ἡ κατὰ τὴν μεσημβρινὴν κλιτὺν τῆς Ἀθηνῶν ἀκροπόλεως, ὡς ἡξεύρετε οἱ παρόντες, ἐξηκολούθησε καθ' ὅλον τὸ ἔτος, ἐντὸς μὲν τοῦ καλυμένου Σεπτεντιῆ εἰς τὰ δυτικώτατα ἅμα καὶ ὑψηλότεὰ τὰ μέρη, ἐκτὸς δὲ αὐτοῦ παρ' ὅλην τὴν γραμμὴν τῶν γνωστῶν 42 ἀψίδων καὶ τὴν κατωφερῆ ἑκτασιν γῆς, τὴν μέχρι τῆς δειροφυτοῦ λεωφόρου, ἔτι δὲ σκαφαί τινες ἐγένοντο κατὰ τὰς δύο παρόδους τοῦ Διονυσιακοῦ Θεάτρου καὶ περὶ τὸ ἀνατολικὸν ἄκρον τοῦ κρηπιδώματος τοῦ κοίλου αὐτοῦ, διότι ἐκεῖ ἐν ἔτει 1862 εἶχε μείνει ἀτελὲς τὸ ἔργον τῆς Ἑταιρίας καὶ ἐκρίθη καλὸν τῶρα νὰ ἀποτελειωθῇ. Περὶ ἐνὸς ἐκάστου τῶν μερῶν τούτων λέγομεν συντόμως τὰ ἀναγκασιότατα.

Πέρυσιν εἶχομεν ἀφηγηθῇ ἐνώπιόν σας, πῶς ἐν τέλει τοῦ 1876 ἡ σκαφὴ χωρήσασα μᾶλλον πρὸς τὰ μεσημβρινοδυτικὰ

τοῦ ἐντὸς τοῦ Σερπεντζέ χώρου εἶχε φθάσει ἕως τοῦ κυκλο-
 τεροῦς ἐξωτοίχου τοῦ Ὁδείου τοῦ Ἡρώδου καὶ εἶχεν ἐκεῖ
 ἀνακαλύψει κλίμακά τινα, ἧς τὴν διεύθυνσιν κατὰ ἐνδείξεις
 τινὰς τότε ὑπεσημάναμεν ὅπως ἐνομίσαμεν πιθανόν. Ἡ
 προχωρήσασα τὸ ἔτος τοῦτο πρὸς ἄρκτον καὶ δυσμὰς σκαφὴ
 αὕτ' ἐπεκύρωσεν οὔτε ἂ ἤρесе τὰ τότε παρ' ἡμῶν ῥηθέντα,
 διότι αἱ καταστροφαὶ ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω ἐδαφῶν ἐγένοντο
 μεγάλα κατὰ τοὺς πρὸ ἡμῶν χρόνους. Οὐδὲν ὑπερθεῖν καὶ
 κατακορύφως τοῦ Ὁδείου σαφῶς ἀρχαῖον κτίσμα ἐφάνη,
 πλὴν κανονικῆς τινὸς μικρᾶς λαξεύσεως ἐκεῖ τῆς πέτρας
 μετὰ ὑποζώσεως μαρμαρίνης κατεφθαρμένης νῦν, πολλοὶ δὲ
 θεμέλιοι τοῖχοι ἀσβεστόκτιστοι καὶ λάκκοι καὶ πίθοι, οὓς
 καθαιροῦντες εὑρομεν ὀλίγα κινητὰ ἀρχαῖα, τιμιώτατα δὲ
 πάντων ἀνελέξαμεν, ἀφοῦ καθηρέσαμεν τοίχους τινὰς καὶ
 πεζούλια καταντικρὺ τῆς νῦν ξυλίνης πύλης τῆς Ἀκροπό-
 λεως, τρία τεμάχια μεγάλα ἐκ τοῦ μαρμαρίνου θωρακείου
 τοῦ περὶ τὸν ναὸν τῆς Ἀπτέρου Νίκης, ἔχοντα ἀνάγλυφα,
 τετριμμένα μὲν πολὺ, ὅχι δὲ ἀσυντελῆ πρὸς ἐπανόρθωσιν
 τῶν πρώην περὶ τοῦ θωρακείου τούτου καὶ τοῦ κόσμου αὐ-
 τοῦ τοῦ ἀναγλυφικοῦ γνωμῶν τῶν ἀρχαιολόγων (*). Θέ-
 λοντες δὲ εἰς ἐκεῖνα τὰ ὑψηλὰ μέρη τὰ πρὸ τῆς ῥηθείσης πύ-
 λης νὰ ἐξετάσωμεν τὸ φυσικὸν ἔδαφος ἂν ἔχη τινὰ ἴχνη
 ἀναβαθμῶν κανονικῶν ἀνεσκάψαμεν τὸ ὀλιγοστὸν ἐκεῖ χῶμα
 εἰσεχωρήσαμεν κατωτέρω καὶ ὑπὸ τὴν θολωτὴν δίοδον τὴν
 πρὸς δυσμὰς, ὑπεράνωθεν τῆς ὁποίας εἶναι εἰς οἰκίσκος τα-
 μεῖον ἀρχαιοτήτων, εὑρομεν δὲ τὸ ἔδαφος πανταχοῦ ἀνώ-
 μαλον καὶ πετρῶδες καὶ οὐδὲν τι περαιτέρω διδάσκον ἡμᾶς.

(*) Περὶ τῆς εὐρέσεως τῶν τεμαχίων τούτων καὶ τῆς σημασίας αὐ-
 τῶν ἴδε ἐν ἡμετέρον ἀρθρίδιον ἐν τῇ Παλιγγενεσίᾳ τῆς 25 Μαΐου 1877,
 ἐνθα καὶ τινες λεπτομέρειαι περὶ τῶν κατ' εἰκασίαν τριῶν πλευρῶν τοῦ
 θωρακείου.

Ἐπείσθημεν δὲ, ὅτι εἶναι χρεῖα καθαιρέσεως ὄλων ἐκείνων τῶν πρὸς δυσμὰς καὶ νότον νεωτερικῶν προτειχισμάτων, ἐνθα ἡ κατοικία τῶν ἀπομάχων φυλάκων, ἂν μέλλῃ τι σαφές νὰ φανῇ λείψανον ἀρχαιότητος. Τοῦτο δὲ εἰς τὸ μέλλον θὰ γίνῃ, ἂν ἡ Ἑταιρία, ὡς ἐλπίζομεν, εὐπορῇ. Νῦν δέ, ἀφοῦ προλαβόντες εἴπομεν ταῦτα οὕτω πρωθυστερώς ἕνεκα τῆς ἀναγαγούσης ἡμᾶς εἰς τὰ ἄνω κλίμακος τῆς περὶ τὸ Ὀδεῖον, καταβαίνομεν πάλιν εἰς τὰ μεσαίτατα περίπου μέρη τοῦ χώρου τοῦ ἐντὸς τοῦ Σερπεντζέ, ὅπου πέρυσι διεκόψαμεν τὴν ἀφήγησιν τῶν τῆς ἀνασκαφῆς. Ἐλέγομεν δὲ τότε, ὅτι ἐκεῖ εἶναι πολλὴ εὐρυχωρία σχεδὸν ἐπίπεδος, ἅτε τῆς πέτρας τῆς Ἀκροπόλεως ὑποχωρούσης ὀπίσω. Αὐτοῦ λοιπὸν τὸ ἔτος τοῦτο διὰ τῆς ἀνασκαφῆς ἀνεφάνησαν πρὸς μὲν τῇ πέτρᾳ τῆς Ἀκροπόλεως δεξαμενὴ τις μετ' ἀντηρίδων καὶ κλιμακίδος ἐσωτερικῆς καὶ τάφοι χριστιανικοὶ δύο τρεῖς, ὧν οὐδὲ ἵχνος νῦν ὑπολείπεται, διότι καθηρέσαμεν τὰ κτίσματα ταῦτα, ἵνα ἐξαγάγωμεν τὰ ἐν αὐτοῖς ἐνωκοδομημένα ἀρχαῖα γλυπτὰ καὶ ἐνεπίγραφα μάρμαρα, πρὸς τῇ πέτρᾳ ἔτι εὐρέθησαν τεθαμμένα εἰς δύο θέσεις καὶ χρυσᾶ νομίσματα Βυζαντινὰ 57 καὶ 140, καὶ εἰς σωρὸς χαλκῶν νομισμάτων διαφόρων χρόνων, γραμμὴ δὲ τις ἐκεῖ που κατωρύχων λίθων ἀπὸ νότου πρὸς βορρᾶν μέχρι τινὸς χωροῦσα, ὅχι μέχρι τῆς πέτρας, εἶναι αὕτῃ ἐκείνῃ, τὴν ὁποίαν ἐν τῇ περυσινῇ ἐκθέσει ὡς ἐβδόμην περιβόλου γραμμὴν ἐδηλώσαμεν μετὰ τινος, ὡς εἰκὸς, ἀοριστίας. Πλησιέστατα δὲ ὑπάρχει συστάς τις ἄλλων κατωρύχων λίθων, εἶον μεμονωμένον λείψανον κτίσματός τινος ἀρχαίου. Ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἀφανέστερα καὶ ὁποῖα νὰ παρορῶνται καὶ παρατρέχωνται ὑπὸ τῶν παριόντων· ἐκεῖνα δὲ τὰ ὁποῖα ἐλκύουν μᾶλλον τὴν προσοχὴν εἶναι δύο μεγάλα χειροποίητα ἐν τῇ κιμωλίᾳ κοιλώματα, ὧν τὸ ἓν, τὸ μὲ βαθμίδας καταβάσεως, ἔχει εἰς βάθος δύο περίπου μέτρων κτίσματά τινα κεραμόκτιστα, χρη-

σιμεύσαντά ποτε ἴσως ὡς βαναύσου τινὸς τέχνης ἐργαστήρια, ἐν οἷς πῦρ καὶ ὕδωρ ἐνήργουν, κναφεῖα τυχόν ἢ γωνευτήρια μετάλλων, διότι τοιοῦτό τι ὑποδηλοῖ τό τε ἄλλο αὐτῶν σχέδιον καὶ σαγματοειδῆς τις ἐξόγκωσις οἷον πρὸς ἀπόρρυσιν ρευστῶν, καθὼς καὶ τὰ κεκαυμένα ἐν μέρει τοιχώματα καὶ τινες ὕλαι μεταλλικαὶ αὐτοῦ εὐρεθεῖσαι. Ταῦτα κεῖνται περίπου ἐν ᾧ χώρῳ ἐπεριμένετο νὰ φανῇ τὸ τῆς Θεμίδος ἱερὸν κατὰ Πausανίαν καὶ δὲν ἐφάνη, οὔτε δέ τις ἐπιγραφὴ εἰς αὐτὸ ἀναφερομένη, ὅπερ ὅμως ἱερὸν εὐφάνταστός τις ἀνὴρ δύναται ἴσως νὰ ἀναγνωρίσῃ ἐν τῇ συστάδι ἐκείνῃ τῶν κατωρύχων λίθων, οἵτινες, ἀληθῶς εἰπεῖν, ἀκόμη κατ' ἀκρίβειαν δὲν ἐξητάσθησαν. Πορρωτέρω δὲ πρὸς δυσμὰς ἐγυμνῶθῃ διὰ τῆς σκαφῆς τοῖχος τις πολυγώνιος, βραχὺς μὲν ἀπ' ἀνατολῶν πρὸς δυσμὰς, εἴτα δὲ κατ' ὀρθὴν γωνίαν ἐκτεινόμενος ἐπὶ πλέον πρὸς νότον καὶ κάμπτων τέλος κατ' ἀμβλεῖαν γωνίαν πρὸς δυσμὰς. Οὗτος φαίνεται ἀνέχων τὸν ὀπίσω του καὶ ἀπέναντι ἡμῶν ὑψηλότερον χῶρον μετρίας ἐκτάσεως καὶ ἐπίπεδόν πως· καὶ ἐνῷ πάλιν ἐκεῖ προσεδόκα τις νὰ ἴδῃ λείψανα τοῦ κατὰ Πausανίαν ναοῦ τῆς πανδήμου Ἀφροδίτης, ἀντὶ τούτου τὸ ἔδαφος εὐρέθη ὃν ἐσκαμμένον συριγγοειδῶς κατὰ δύο τρεῖς διευθύνσεις μετὰ καί τινων φρεατοειδῶν λάκκων, ἐνθα καὶ ὅσα τινὰ νεκρῶν εὐρέθησαν, ἐξ οὗ ἱκανῶς πως εἰκοτολογήθη, ὅτι ὡς ταφεῖον τῶν μεσαιωνικῶν χρόνων ὁ τόπος ἐχρησίμευσε (*). Ἐπὶ δὲ μικρὸν ἀνωτέρω εὕρομεν τέλος καὶ ἐνὸς ἀρχαίου κτίσματος τρεῖς πλευρὰς ὑφουμένης ὡς δύο μέτρα, προφανῶς δὲ ὄχι κατὰ τὸ ὅλον διάγραμμα τῶν σωζομένης. Αὐταὶ σχῆμα περίπου ἀντιστρέφου ζῆτα ὀρθογωνίου μετὰ μικρᾶς κάτω προεξοχῆς παρρουσιάζουσι δεξιόθεν τῷ ἀναβαίνοντι τὴν παρὰ

(*) Οἱ λάκκοι τοῦ τόπου τούτου ἐκρίθη καλὸν νὰ γεμισθῶσι πάλιν, καὶ οὕτω σήμερον δὲν εἶναι καταφανεῖς.

τὸ Ὠδεῖον κλίμακα· μάλιστα δὲ αὐτῶν ἡ γραμμὴ ἡ δυτικωτάτη φαίνεται ὡς ἐξ ἀνάγκης ποτὲ κολοβωθεῖσα κατὰ τὸ μῆκος τῆς ἔνεκα τῆς κατασκευασθείσης αὐτόθι κλίμακος. Τὸ ὑλικὸν τῶν τοίχων τοῦ κτίσματος τούτου εἶναι λίθοι τροχμαλοπαγεῖς, ἡ συναρμογὴ τῶν λίαν ἐπιμελῆς καί, ἂν δὲν ἀπατῶσι τινὰ οἰκοδομικὰ τεκμήρια (εἰσοχαί τινες, ὡς διὰ ἔνθεσιν πλακῶν ποτε μαρμαρίνων, ἴσως ἀναθηματικῶν), τὸ πρόσωπον αὐτῶν τὸ ἐξω εἶναι ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον βλέπομεν προσιόντες ἐξ ἀνατολῶν κατὰ τὰς δύο πλευρὰς τὰς μακροτέρων, ὅχι δὲ τὸ ἐντὸς περιωρισμένου τινὸς τετραγώνου τυχὸν οἰκοδομήματος, τοῦ ὁποίου νὰ ἐξέλιπον αἱ ἄλλαι γραμμαί. Τί δὲ ἦτο τὸ κτίσμα τοῦτο, ὃν ὁποῖον τὸ βλέπομεν; Ἐστῆριζέ ποτε ἀπλῶς τὰς ἀνωτέρω φυσικὰς πέτρας καὶ διὰ τοῦτο κατεσκευάσθη εὖτω ζητοειδές, ὡς παρακολυβοῦν τὰς τῆς φύσεως ἀνωμαλίας, ἡ εἶναι ἴσως λείψανον θεμελίων ναοῦ τινος καὶ δὴ τοῦ τῆς Ἀφροδίτης; Μᾶλλον κλίνομεν νὰ δεχθῶμεν τὸ πρῶτον. Νοτιανατολικῶς τούτου τοῦ κτίσματος καὶ σχεδὸν καταντικρὺ τῆς προμνημονευθείσης πολυγωνίου γραμμῆς κεῖνται κατὰ γῆς τεθεμελιωμένοι δύο πλατεῖαι βαθμίδες λίθου πωρίνου πρὸς δυσμὰς ἀνάγκυσαι, δεξιόθεν δ' αὐτῶν ἴσεται τοῖχος τις νῦν χαμηλὸς καὶ βραχὺς κτίσματος ἴσως τῶν Ῥωμαϊκῶν χρόνων, ἔχων ἐπὶ τοῦ προσώπου του δύο πωρίνους ἡμικίονας ἐξέχοντας ἐπικεχρισμένους ἐπιμελῶς. Εἶναι δὲ πρόδηλον, ὅτι ὅπως ἡμεῖς σήμερον, οὕτω καὶ οἱ πρὸ αἰώνων πορευόμενοι πρὸς τὰ ἄνω ἐδῶθεν διέβαινον ἀνέτως, ἕως οὗ κατέφθανον ἢ τὴν παρὰ τὸ Ὠδεῖον κλίμακα ἢ ἄλλην τινὰ παλαιότεραν, ἡφανισμένην τῶρα ἐντελῶς. Ὑπάρχει δὲ καὶ ἄλλη τις ἄνοδος ἀνωφερειστέρα ἀπὸ τέρω πρὸς δεξιὰ, ἥτοι πρὸς ἄρκτον, ἥτις εἶναι χαραδρῶδης, ἄγουσα διὰ μέσου τῶν πετρῶν καὶ ὑπερθεν τοῦ ζητοειδοῦς κτίσματος. Καὶ ταύτης δὲ χρῆσις γίνεται τὰ νῦν, ἀφοῦ ἀπεχομίσθη ἡ ξένη ποτὲ σωρευθεῖσα ἐνταῦθα γῆ, δὲν εἶναι δὲ

ἀπίθανον ὅτι καὶ τὸ πάλαι. Ἀσαφέστερον δὲ μένει, ὅποια ἄρά γε ἀνωτάτω μετὰ τὴν ἐκ τῆς οἶον χαράδρας ἔξοδον ἐγίνετο ἡ καμπὴ τῆς ὁδοῦ πρὸς τὴν ποτὲ πύλην τῆς Ἀκροπόλεως. Ἴσως ὅχι πολὺ διαφόρως ἢ ὅπως τὰ νῦν, διὰ στροφῆς δηλ. πάλιν ἐπὶ δεξιᾷ.

Ἄλλ' ἀρχοῦσι τοσαῦτα περὶ τῶν μερῶν τούτων, καὶ φοβούμεθα μὴ καὶ πλείονα τοῦ δέοντος ἐδρέθησαν καὶ ὑποσκότεινα. Ὡς θεωρηθῶσιν ὅμως ὡς σχόλια τοῦ μέλλοντος νὰ ἐκδοθῇ σχεδιογραφήματος καὶ ὡς ἀμοιβαίως ὑπ' ἐκείνου διασφαρούμενα.

Περὶ δὲ τοῦ ποτὲ ἱεροῦ τῆς Γῆς κουροτρόφου καὶ Δήμητρος Χλόης, τὸ ὁποῖον τελευταῖον ὁ Πανυσανίας ἀναφέρει κατὰ τὴν ἐπὶ τὴν Ἀκρόπολιν ἀνάβασιν, ἡμεῖς δὲν κρίνομεν τι ἄλλο ῥητέον, εἰμὴ ὅτι εὑρέθησαν κατὰ τὰς ἀνασκαφὰς τοῦ ἔτους τούτου μόνον δύο ἐπιγραφαὶ αὐτὸ ἀπλῶς ἀναφέρουσai καὶ εὑρέθησαν ἐντετειχισμέναι εἰς δύο μακρὰν ἀπ' ἀλλήλων ἀπέχοντας τοίχους νεωτερικoὺς κατὰ τὰ χαμηλότατα καὶ ἀνατολικώτατα μέρη τοῦ ἐντὸς τοῦ Σερπεντζέ χώρου, ὥστε οὐδὲν περὶ τῆς ποτὲ θέσεως αὐτοῦ τῆς ἀληθοῦς μαρτυροῦσι.

Πρὶν δ' ἐξέλθωμεν τοῦ Σερπεντζέ, κρίνομεν ἀναγκαῖον νὰ δηλώσωμεν, ὅτι τὸ Συμβούλιον δὲν νομίζει, ὅτι πάντα ἀνεξαίρετως τὰ ἐντὸς αὐτοῦ ἔργα ἐτελέσθησαν. Τινὲς ἔτι μικραὶ σκαφαὶ καὶ καθαρίσεις, μάλιστα δὲ καθαιρέσεις κτισμάτων μεταγενεστέρων, οἷον τοῦ πρὸς τῷ κωνοειδεῖ σπηλαίῳ, εὔσαι πάντως ἀναγκαῖαι νὰ γίνωσιν, ἀνεβλήθησαν πρὸς τὸ παρόν, τὸ μὲν ἵνα παρέλθῃ τις χρόνος, ἐν ᾧ νὰ ἰδῶσιν ταῦτα τὰ κτίσματα καὶ πλείονες ἀρχαιολόγοι κατὰ τὴν νῦν κατάστασιν των καὶ πεισθῶσι περὶ τῆς ἀχρηστίας των, τὸ δὲ ἵνα παρασκευασθῇ πρότερον εὐρυχωρία διὰ τὰς ἐργασίας, ἀποκομιζομένων τῶν πολλῶν μεγάλων ἀχρήστων τῇ ἀρχαιολογίᾳ λίθων. Τότε δὲ θὰ εἶναι δυνατόν τὰ πολλὰ καὶ ὀγκώδη ἀρχιτεκτονικὰ μέλη, τὰ τε μαρμάρια καὶ τὰ πώρινα, διακρινό-

μενα κατὰ τοὺς ῥυθμοὺς καὶ τὰ εἶδη τῶν καὶ μεγέθη νὰ τοποθετηθῶσιν οὕτω πως, ὥστε νὰ εἶναι εὐκόλος ἡ αὐτῶν μελέτη παρὰ τῶν ἐπαϊόντων, ἐξ ἧς μελέτης πολλὰ ἐλπίζονται πορίσματα πρὸς διασάφησιν τῶν ποτὲ ἐπὶ τοῦ τόπου τούτου ὑπαρξάντων κτισμάτων καὶ τῶν περὶ αὐτὰ γενομένων μεταβολῶν ἐν τοῖς τῶν Kaisάρων χρόνοις· διότι πρέπει καὶ τοῦτο νὰ ῥηθῇ ἐδῶ τελευταῖον, ὅτι τὰ πλεῖστα τῶν ὑπολειπομένων ἀρχιτεκτονικῶν μελῶν τοὺς χρόνους τούτους ἐλέγχουσι καὶ ὄχι παλαιότερους.

Ἐξερχόμεθα τώρα τοῦ Σερπεντζέ, ὅστις πλεόν δὲν εἶναι ὡς τοιοῦτος εὐδιάκριτος, ἀφ' ὅτου καθηρέθη ὁ πρὸς νότον ποτὲ ἄθλιος τοῖχος του μετὰ τῶν ἐπάλξεων, ὁ ἐπὶ τῶν ἀψίδων, καθὼς ἔτι καὶ ὁ ἀπὸ νότου πρὸς βορρᾶν ἐπὶ τὸ τῆς Ἀκροπόλεως τεῖχος ἀνιῶν, ἐξ οὗ πολλὰ ἐδώλια τοῦ Διονυσιακοῦ θεάτρου ἐντετειχισμένα ὄντα ἐξηγάγομεν, ὧν τὰ ἐξ ἐπτὰ εἶναι καὶ ἐνεπίγραφα.

Ἄπας ὁ πρὸς μεσημβρίαν τῶν ἀψίδων χῶρος, ὃν εἶχε ν' ἀνασκάψῃ ἡ Ἑταιρία, δὲν ἦτο δημόσιος, ἀλλ' ἐν μέρος αὐτοῦ ἀνῆκεν εἰς τὸν συμπολίτην ἡμῶν Μιχ. Καλλιφρονᾶν καὶ τὸν ἐν Ἀγγλίᾳ ἀδελφόν του, οἵτινες πάνυ προθύμως παρέσχον τῇ Ἑταιρίᾳ τὴν ἄδειαν τοῦ νὰ σκάψῃ ἐπὶ τῶν ἀγρῶν των, ἐφ' ᾧ ὀφείλεται αὐτοῖς μεγάλη εὐγνωμοσύνη.

Ἐντὸς ἐξ περίπου μηνῶν ἀπεκομίσθησαν πάντα τὰ ἀπὸ αἰώνων σωρευθέντα χώματα τὰ ἀπὸ τῶν ἀψίδων μέχρι τῆς λεωφόρου καὶ ἐφάνη ἡ φυσικὴ κιμωλία. Εἶναι ἀληθές, ὅτι ἐν μέρος, τὸ δυτικώτατον, ἐνθα αἱ τρεῖς γνωσταὶ ἀντηρίδες, εἶχεν ἀνασκαφῇ πρὸ ἐτῶν, ἀλλ' ὄχι μέχρι τῆς κιμωλίας. Νῦν δὲ καὶ ἐκεῖ ἀπετελέσθη τὸ ἔργον ὡς δεῖ. Ἐφάνησαν δὲ τὰδε· ὁ ἀψιδωτὸς τοῖχος εἶναι εἰς καὶ συνεχῆς μήκους μέτρων 163 ἀπὸ τοῦ Ἰωδείου ἐκ δυσμῶν μέχρι τῆς πρὸς ἀνατολὰς ἄκρας του, ἐνθα μετὰξὺ αὐτῆς καὶ τοῦ δυτικοῦ κυκλοτεροῦς τοίχου τοῦ θεάτρου μένει κενὸν ὅσον 10 μέτρων,

ὁμοιότατος δὲ εἶναι τὴν κατασκευὴν τῷ τοίχῳ τῷ ἀνατολικῷ τοῦ Ὠδείου καὶ ἐκ τοῦ αὐτοῦ ὕλικου, πλὴν καθ' ὅσον ἐπεσκευάσθη μετὰ τὴν πρώτην τοῦ οἰκοδόμησιν καὶ προσετέθησαν αὐτῷ ἐπὶ τοῦ προσώπου αἱ ἀντηρίδες. Τούτων αἱ τρεῖς δυτικώταται ἐγνωρίζοντο, ὡς εἵπομεν, καὶ πρότερον, ἐφάνησαν δὲ νῦν ἄλλαι τέσσαρες μέχρι τοῦ ἀνατολικοῦ ἄκρου τοῦ τοίχου. Πᾶσαι δὲ ἀπεῖχον κατ' ἄνισα διαστήματα ἀπ' ἀλλήλων καὶ διάφορον εἶχον τὴν κατασκευὴν καὶ τὸ μέγεθος, οὐδεμία δ' ἔσωζε τὸ ὅλον τῆς ἀρχικὸν ὕψος. Ἦσαν δ' ἐκτισμέναι ἐκ παντοίων λίθων μεγάλων ὡς καὶ ἐδωλίων τοῦ Διονυσιακοῦ θεάτρου καὶ ἐμπεριεῖχον ἔτι καὶ γλυπτὰ μάρμαρα καὶ τινὰς ἐπιγραφὰς, ὡς τοῦτο ἐγνώσθη, ἀφοῦ τὰς τέσσαρας τὰς νῦν φανείσας καθηρέσαμεν. Ὑποθέτομεν δέ, ὅτι ἐκτίσθησαν ὅτε πρῶτον ὁ τοῖχος τῶν ἀψίδων ἐχρησιμοποιήθη ὡς ὀχυρωματικὸς καὶ πιθανῶς καθ' οὓς χρόνους καὶ οἱ πρὸ τῆς Ἀττάλου στοᾶς πύργοι, δηλ. πρὸ τῆς εἰς τὴν ἱστορίαν εἰσβολῆς τοῦ μεσαιῶνος· διότι ἡ οἰκοδομία καὶ τούτων καὶ ἐκείνων φανερώνει, ὅτι οἱ ἄνθρωποι ἔσωζον ἔτι ἱκανὸν μέρος αἰσθήσεως τῶν ἀρχιτεκτονικῶν γραμμῶν καὶ τῆς συμμετρίας, καὶ ἐκλεκτικῶς ἐχώρουν πρὸς χρῆσιν τῶν παρακειμένων λαξευτῶν λίθων τῶν ἀρχαιοτέρων ἐν ἐρειπίοις οἰκοδομῶν (*).

Πλὴν τῶν ἀντηρίδων τούτων ἐνεφανίσθησαν πρὸς ταῖς ἀψίσιν ἀνέλπιστα τῇ ἀληθείᾳ πράγματα. Τίς ποτ' ἐφαντάζετο, ὅτι ἡ σειρὰ ἐκείνη τῶν ἐκ πωρίνου λίθου ἀψίδων (**),

(*) Μικρά τις διαφορὰ ὅμως ὑπάρχει· οἱ τῆς Ἀττάλου στοᾶς πύργοι, ἅτε ἐκ καλλίονος ἐπίστρου ὕλικου τῶν παρακειμένων οἰκοδομῶν κτισθέντες, εἶχον πλείονα εὐρυθμίαν.

(**) Εἶναι αὗται, νῦν πρῶτον ἀκριβῶς ἀριθμηθεῖσαι, τεσσαράκοντα δύο· (Ἴδε καὶ τὸν πίνακα τοῦ περιγητικοῦ συγγράμματος τοῦ Stuart) λογιζομένων ὁμοῦ ὡς εἰκὸς καὶ τῶν χασμάτων, ἐνθα κατεστράφη ὑπὸ τοῦ χρόνου τὸ σχῆμα τῶν ἀψίδων ἢ ἐγεμίσθη διὰ ἐπισκευῶν μεταγενεστέρων καὶ φαίνεται οἷον συνεχὲς τοῖχος εἰς τὸν ἐπιπολαίως παρατηροῦντα. Ἦδη

εὔσα τοιαύτη ὁποῖα ἐφαίνετο, ἡδύνατο νὰ ἔχῃ κατωτάτω καὶ ἐξωθεν, ἥτοι πρὸς μεσημβρίαν, ὡς ἐπικάλυμμα κρηπίδα Ὑμηττίου μαρμάρου, ἱκανῶς ὑψηλὴν (μέτρ. 1,66) καὶ ἐκ τριῶν ἀρχιτεκτονικῶν μελῶν κατεσκευασμένην, καθ' ἅπαν τὸ μῆκος διήκουσαν ἐπὶ μέτρα 163, ὁμοιοτάτην δὲ πρὸς τὴν τῆς ἀνατολικῆς πλευρᾶς τοῦ Ὠδείου τοῦ Ἡρώδου καὶ συναπτοῦσαν ταύτῃ ὀργανικῶς; Καὶ ὁμως οὕτως ἔχει τὸ πρᾶγμα (*). Ἐπὶ ταύτης δὲ τῆς κρηπίδος δόμοι πλίνθων πωρίνων ἀποτελοῦσι τοῖχον ὑψούμενον ἱκανῶς, ὅμοιον μὲν καὶ τοῦτον τῷ τῆς ἀνατολικῆς τοῦ Ὠδείου πλευρᾶς, οὐ σωζόμενον δὲ πανταχοῦ κατὰ τὸ πρῶτόν του καλὸν σχῆμα ἐξ ὁμοειδοῦς ὑλικοῦ, ἀλλὰ τὸ πλεῖστον ἐπεσκευασμένον μὲ χρῆσιν ἀμμοκονίας, ἐνιαχοῦ δὲ καὶ κεράμων. Ὅπου δὲ ὁ τοῖχος οὗτος δὲν φθάνει ἕως ἄνω, ἐκεῖ βλέπομεν τὸ ὀπίσω αὐτοῦ μεταξὺ τῶν ποδαρικῶν τῶν ἀψίδων μέρος ὅχι κενόν, ὡς τις θὰ ὑπέθετε, ἀλλὰ γεμισμένον μὲ δόμους πωρίνων λίθων κανονικούς, μόνον δὲ μέχρι τινός· ὅπου δὲ καὶ οὗτος ὁ τοῖχος ἔχει ἐκλείπει καὶ ἔμεινε κενὸν τὸ μεταξὺ τῶν ποδαρικῶν μέρος, ἐκεῖ τέλος βλέπομεν τὸν ὀπίσω παχὺν ἐκ τροχμαλοπαγῶν λίθων συγκείμενον τοῖχον, ὅστις συγκρατεῖ τὸν ἄνω ὑψηλότερον ἐπίπεδον τόπον. Καὶ τί δὲ ἄλλο; Ἐφάνη ὅτι ἡ ἐπικεκαλυμμένη αὕτη καὶ γεμισμένη γραμμὴ τῶν ἀψίδων, ἐρειδομένη ὡς ἐρείδεται ἐπὶ τοῦ ὀπισθέν της ἐκ τροχμαλοπαγῶν λίθων τοίχου, δὲν ὠκοδομήθη τὸ πάλαι οὕτως ἀπλῶς, ἵνα

δὲ τινα τῶν μεταγενεστέρων γεμισμάτων καθήρσεν ἡ Ἑταιρία καὶ μέλει καὶ ἄλλα νὰ καθαιρέσῃ ὅπου εἶναι δυνατόν τοῦτο νὰ γείνη, ἀνευ βλάβης τοῦ ἀψιδωτοῦ σχήματος.

(*) Ἐφάνη μὲν ἤδη καὶ πρὸ ἐτῶν τινῶν, ὅτε ἡ Ἑταιρία ἐκεῖ ἔσκαψεν, αὕτη ἡ συνέχεια τοῦ μαρμαρίνου κρηπιδώματος ἀπὸ τοῦ Ὠδείου ἐπὶ τὸν τοῖχον τῶν ἀψίδων, ἀλλ' ὑπετίθετο, ὅτι μέχρι τινὸς μόνον ἐχώρει καὶ οὐδεὶς ἐπίστευεν, ὅτι θὰ παρετείνετο οὕτως ἐπὶ πολὺ καὶ μέχρι τοῦ ἀνατολικοῦ ἄκρου τῶν ἀψίδων.

ὑποστηρίζῃ μόνον ἐπὶ πλεον τὸν ἀνωτέρω ὑψηλότερον τόπον, ἐφ' οὗ τὸ Ἀσκληπιεῖον καὶ ἄλλα ἱερά, ἀλλὰ ἐκτίσθη ποτε καὶ ὡς ὀπίσθιος τοῖχος αὐτοτελοῦς στοᾶς μακρᾶς ἥτις εἶχε πρὸς μεσημβρίαν κίονας ἐν διπλῇ σειρᾷ καὶ ἦτο πάντως ἐστεγασμένη, ἵνα περιπατῶσιν καὶ ἄλλως ἐνδιατρίβωσιν ὑπ' αὐτὴν ἄνθρωποι. Τοῦτο κατεδείχθη σαφῶς νῦν ἐκ τῶν πολλῶν ἐν συμμέτρῳ ἀπὸ τοῦ ἐπικαλύπτοντος τὰς ἀψίδας τοίχου ἀποστάσει ἀναφανέντων κατωρύχων στυλοβατῶν τῶν ποτὲ κίωνων καὶ ἐκ τοῦ ἀπωτέρω ἐπὶ πρὸς μεσημβρίαν ὡσαύτως ἀναφανέντος μακροῦ κατ' εὐθυγραμμίαν θεμελίου τοίχου, παραλλήλου τοῦ τῶν ἀψίδων, ὅστις θὰ ἐδάσταξέ ποτε δευτέραν σειρὰν κίωνων, σωζόμενος δὲ νῦν μὲ ὅχι πολὺ σημαντικᾶς διακοπᾶς, ὀρίζει ἐναργῶς τὸ ποτὲ βάθος ἢ πλάτος τῆς στοᾶς, ἥτις πιθανῶς ἐκ πυρκαϊᾶς κατεστράφη, διότι πολλοῦ εὐρέθησαν ἄνθρακες καὶ ἄλλα σιμεῖα ἐνεργείας πυρός. Τὸ βάθος τοῦτο ἢ πλάτος εἶναι μέτρων 16,70.

Ταῦτα λοιπὸν πάντα εἶναι ὁμολογουμένως ἀξιόλογα πορίσματα τῆς πολυδαπάνου ἀνασκαφῆς (*) καὶ οἶα νὰ διευκολύνωσι τοὺς ἀρχαιολόγους εἰς τὸ νὰ δώσωσι προσεχῶς τὸ οἰκεῖον ὄνομα εἰς ταύτην τὴν οἰκοδομήν, περὶ οὗ μέχρι τοῦδε ἦτο ἀμφιβολία μεγάλη, ὡς καὶ περὶ τῶν χρόνων καθ' οὓς ἐκτίσθη· διότι οἱ μὲν ἐθεώρουν αὐτὴν, καθ' ἃ εἵπομεν, ὡς ἀπλῶς ἀντερείδοντα τοῖχον, τὸ δὲ ἀψιδωτὸν αὐτῆς σχῆμα ἐσχάτως τεχνικοί τινες ὑπέθεσαν, ὅτι χάριν οἰκονομίας ὑλι-

(*) Ἐνὸς ἄλλου τετραγώνου οἰκοδομήματος πρὸς τῷ ἀνατολικῷ πέ-
ρατι τῆς στοᾶς ἐν τῷ βαθυτέρῳ ἐδάφει ἐφάνησαν τὰ θεμέλια μόνα καὶ
ταῦτα οὐχὶ συνεχῇ κατὰ τὰς τέσσαρας πλευράς του. Πολλὰ δὲ ἄλλα κατὰ
τὸ ἐκτενὲς διάστημα ἄσχημα τειχία καὶ δεξαμεναὶ καὶ πίθοι καὶ λάκκοι
καὶ αὐλακες καὶ ὑπόνοιμοι, ἐδῶ καὶ ἐκεῖ διεσπαρμένα, φαίνονται ὡς ὄντα
τῶν μεσαιωνικῶν χρόνων, πλὴν μιᾶς μεγαλολίθου ὑπονόμου, ἥτις ἐκ τοῦ
ὑποκάτωθεν τῶν ἀψίδων τοίχου προβαίνει πρὸς νότον, ἔχουσα ἐπίπεδον
στέγασιν ἐκ πλακῶν. Αὕτη φαίνεται ἐπιεικῶς παλαιά.

καὺ (;) ἐδόθη αὐτῇ, οἱ δέ, ὅτι εἶναι ἴσως ὑδραγωγεῖον τῶν Ῥωμαϊκῶν χρόνων, οἱ δέ, ὅτι εἶναι κτίσμα οἰονδήποτε τῶν ἐκ Φλωρεντίας δουκῶν Ἀκκιαϊούλων (ἀπιθανώτατον τοῦτο)· καὶ τέλος οἱ παλαιότατοι τῶν τοπογράφων, ὅτι εἶναι λείψανον τῆς Εὐμενείου στοᾶς, περὶ ἧς δυστυχῶς ἐν μόνον χωρίον παλαιοῦ συγγραφέως ὑπάρχει, τὸ τοῦ Βιτρουβίου (de archit. 5, 9, 4) κ' ἐκεῖνο σκοτεινόν, διότι δὲν ὀρίζεται ἐξ αὐτοῦ πρὸς ποῖον μέρος τοῦ Διονυσιακοῦ θεάτρου ἔκειτο (*).

Ἄς ἐλπίζωμεν δὲ τώρα, ὅτι ἀρχαιολόγοι καὶ ἀρχιτέκτονες σπουδαῖοι, προσερχόμενοι ἀνετώτερον εἰς τὸ ἀνασκαφὲν καὶ καθαρισθὲν κτίσμα, θέλουσι τὸ μελετήσῃ δεόντως καὶ προσπαθήσῃ νὰ ἐξηγήσῃ πρὸ πάντων τὰ αἰνιγματώδη ἰδιώματα τῆς οἰκοδομίας του, ἅπερ φαίνονται εἰς ἡμᾶς τέσσαρα ὄντα· α'. τὸ διὰ μαρμαρίνου μὲν κάτω, πωρίνου δὲ ἀνωτέρω τοίχου ἐπικάλυμμα τῶν ἀψίδων, ἄδηλον μέχρι πόσου ὕψους· β'. τὸ διὰ τοίχου ὡσαύτως πωρίνου καὶ ἀρχαίου, ὡς νομίζομεν, γέμισμα αὐτῶν μέχρι τινός, ὅπερ γέμισμα δύναται νὰ μελετηθῇ μάλιστα ἐν ταῖς δυτικωτάταις· γ'. ἡ ἀνισότης τοῦ ὕψους τῶν ἀψίδων (**), μεγεθυνομένων μὲν κατὰ μικρόν ἢ καὶ διὰ πηδημάτων ἀπ' ἀνατολῶν πρὸς δυσμὰς μέχρι τινός, πάλιν δ' ὕστερον, ἂν δὲν ἀπατώμεθα, σμικρυνομένων καθ' ὅσον πλησιάζουσιν εἰς τὸ Ὠδεῖον, καὶ δ'. διατρήματά τινα ἢται κενὰ τετραγωνικά, ἀφειμένα διὰ τοῦ πάχους τῶν ποδαρικῶν τῶν ἀψίδων κατὰ μῆκος, οὐχὶ δὲ συνεχῇ ταῦτα δι' ὅλου τοῦ μήκους, οὐδ' ἐπὶ τῆς αὐτῆς ὀριζοντίας γραμμῆς, ἀλλὰ κατὰ πολὺ διάφορα ὕψη πεποιημένα.

(*) Συνηγορεῖ ἴσως ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος Εὐμενείου στοᾶς καὶ τὸ ὅτι μαρμαρίνη κρηπὶς στοᾶς ἄλλης τῶν ἐν Ἀθήναις, κτίσματος ὡσαύτως Περγαμηνοῦ βασιλέως, δηλότε ἢ τῆς Ἀτταλείου, εἶναι ὅχι μόνον σχεδὸν ἴση πρὸ ὕψος (μέτρ. 1, 62) ἀλλὰ καὶ ὅλως ὁμοία τὴν κατασκευὴν καὶ ἐκ τοῦ αὐτοῦ ὕλικου.

(**) Καὶ τὸ πλάτος δὲν εἶναι πασῶν τῶ αὐτῶ.

᾽Ωσαύτως θέλουσιν ἰδεῖ οἱ πρὸς μελέτην τοῦ κτίσματος προσ-
ελευσόμενοι, ὅτι πρὸς ἀνατολὰς μὲν δὲν συνάπτει τὸ ἄκρον
αὐτοῦ τῷ δυτικῷ τοίχῳ τοῦ Διονυσιακοῦ θεάτρου, ὡς τοῦτο
καὶ ἀνωτέρω εἶπομεν, ἀλλὰ μένει ἐκεῖ τόπος τις κενός, ὅσον
δέκα μέτρων (*), πρὸς δυσμὰς δὲ ἡ τελευταία ἀψὶς ἐν μέρει
εἰσχωρεῖ κατὰ πολὺ παράξενον τρόπον εἰς τὸ ᾽Ωδεῖον τοῦ
Ἡρόδου, ἐξ οὗ καὶ εἵκασαν ἤδη τινές, ὅτι ἀρχαιότερον κτί-
σμα εἶναι ἢ τῶν ἀψίδων σειρά, ἐγὼ δὲ καὶ ὅτι ἐπὶ πολὺ ἐτι
προέβαινε χαμηλόνουσσα κατὰ μικρόν, ἕως ἡ τελευταία ποτὲ
δυτικῇ ἀψίδι ἐγένετο τόσον χαμηλὴ, ὅση νῦν φαίνεται ἡ ἀνα-
τολικωτάτη. Ἀλλὰ τοῦτο μετὰ πολλῆς δειλίας λέγω.

Ἡ Ἑταιρία ἔχει τὸ καθήκον ὅταν προσεχῶς συντελέσῃ
τὴν ἀνασκαφὴν, νὰ δημοσιεύσῃ καὶ σχεδιογράφημα τοῦ κτί-
σματος ἀκριβές (**), τὰ δὲ περαιτέρω ἥτοι ἡ ἐξήγησις αὐ-
τοῦ καὶ ἡ ὀριστικὴ ὀνομάτις, ἀφοῦ οὐδεμία ἐπιγραφὴ ἦλθε
νὰ δώσῃ ἄμεσον διδάγμα (***), ὅα εἶναι ἔργον οὐχὶ ἐνός,

(*) Εἶναι μὲν ἀληθές, ὅτι ἡ γωνία ἡ ἐξω τῆς τελευταίας πρὸς ἀνατολὰς
ἀψίδος δὲν σώζεται νῦν, ὡς ἐξ ἀρχῆς ἐκτίσθη, ἀλλ' ἐπεσκευασμένη ἐκ λί-
θων παντοίων μετὰ ἀμμοκονίας, βεβαίωτατον ὅμως εἶναι, ὅτι ἀνέκαθεν
ἐκεῖ δὲν ἐπροχώρει περαιτέρω τὸ κτίσμα, ὡς τοῦτο κατὰ δῆλον γίνεται
ἐκ τῆς ὀρωμένης αὐτοῦ σκαφῆς ἥτοι κοίτης (Bettung) ἐν τῇ γυμνῇ φυ-
σικῇ πέτρᾳ.

(**) Ἐκδίδεται νῦν ἐν τέλει τοῦ φυλλαδίου τούτου τὸ σχεδιογράφημα,
κατασκευασθὲν ὑπὸ τοῦ τροφίμου τοῦ ἡμετέρου πολυτεχνείου Μ. Μη-
τσάκη. Τὰ ἐν αὐτῷ περιεχόμενα ἔχρηζον πλειοτέρων ἐξηγήσεων ἢ ὅσας
ἡμεῖς ἐδώκαμεν ἐν τῷ κειμένῳ ταύτης τῆς ἐκθέσεως καὶ ὑπὸ τὸ σχέδιον
αὐτὸ βραχέως διὰ τῶν Α, Β, Γ κτλ. ἀλλὰ δὲν εὐκαιροῦμεν νῦν πρὸς
τοιοῦτο ἔργον.

(***) Ὅσαι ἐπιγραφαὶ ἢ ἔργα πλαστικῆς καὶ ἀρχιτεκτονικῆς ἐξήχθη-
σαν τῶν χωμάτων ἔχουσι, καθ' ὅσον ἡμεῖς διεκρίναμεν μέχρι τοῦδε, τὴν
ιδίαν μόνον ἀξίαν καὶ οὐδεμίαν πρὸς τὸ κτίσμα ἀναφοράν, πλὴν μόνον
ἴσως ἐνὸς εἰδους κιονοκράνων ἰδιοφυῶν, ἀνηκόντων εἰς ἀβραβδῶτους κίο-
νας μετὰ βάσεων ὡσαύτως ἰδιοφυῶν, πάντως ὅμως ἀρχαίων καὶ οὐχὶ τῶν

ὡς φαίνεται, ἢ δύο, ἀλλὰ πολλῶν ἀρχαιολόγων, ἐχόντων γνώσεις ἀρχιτεκτονικάς, ἢ ἀρχιτεκτόνων, ἐχόντων γνώσεις ἀρχαιολογικάς.

Κατὰ τὴν ἀνατολικὴν παράδοσιν κατεσχάσαμεν ἐν θολωτὸν ταφεῖον τοῦ μεσαιῶνος καὶ ἐξηγάγομεν αὐτόθεν μαρμαρίνα μέλη σημαντικά ἐνὸς εὐμεγέθους καὶ καλοῦ χορηγικοῦ μνημείου τοῦ δ'· πρὸ Χριστοῦ αἰῶνος, τοῦ ὁποίου ἡ ὡσαύτως μαρμαρίνη κρηπίς ὅλη ὑπῆρχε μὲν αὐτόθι δι' ἀνασκαφῆς ἀποκεκαλυμμένη καὶ τοῖς πᾶσιν φανερά ἤδη ἀπὸ τοῦ 1862, ἔχουσα μῆκος 4,75 καὶ ὕψος 1,24, ἀλλὰ δὲν εἶχεν ἀναγνωρισθῇ ὡς τοιαύτη· διότι οὐδεὶς ὑπόπτευνεν ἐν τοιαύτῃ θέσει αὐτοτελεῖς κτίσμα τῶν καλῶν τῆς Ἑλλάδος χρόνων, πάντες δ'· ὑποθέτω, ἐθεώρουν τὴν κρηπίδα ὡς μεσαιωνικὴν προσθήκην, στηρίζουσαν ἴσως τὸν ἐκεῖ ὀχυρωματικὸν ποτε τεῖχος, ὁποίας καὶ ἄλλας ἐν τῇ αὐτῇ παρόδῳ καὶ τῇ ἐτέρᾳ τῇ πρὸς δυσμὰς ἐβλεπον ὑπαρχούσας. Τώρα δὲ ἐκ τῶν ἀναφανέντων ἄλλων τοῦ μνημείου τεμαχίων ἀναγκαζόμεθα νὰ τὸ παραδεχθῶμεν ὡς αὐτοῦ κατὰ χώραν ἰδρυμένον ἐξ ἀρχῆς. Τῆς δὲ ἐν τοιούτῳ τόπῳ, ἐν τῇ παρόδῳ δηλ. τοῦ θεάτρου ἰδρύσεώς του δύναται νὰ ῥηθῇ δικαιολόγησις αὕτη· ὅτι πιθανῶς τότε εἶχον ὑπερπληρωθῇ οἱ τόποι οἱ παρὰ τὸ θέατρον καὶ τὴν ὁδὸν τῶν τριπόδων, οἱ πρόσφοροι νὰ δέχωνται τοιαῦτα κτίσματα, καθ' ἃ δὴ τοῦτο ὑποδεικνύει καὶ ἡ τοῦ Θρασυλλείου μνημείου ἰδρυσις πρὸ τοῦ σπηλαίου τοῦ ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ θεάτρου καὶ προσέτι ἡ ἰδρυσις τῶν ἀνωτέρω ἔτι δύο ὑψηλῶν κιόνων, τῶν κ' ἐκείνων ποτὲ βασταζόντων τρίποδας χορηγικούς. Τοῦτο τοῦλάχιστον φρονεῖ ὁ

Βυζαντινῶν χρόνων, περὶ ὧν ἄλλοτε. Τὰ κιονόκρανα ταῦτα, εἰς πολλὰ ὄντα τεμάχια συντετριμμένα καὶ αἱ βάσεις δέ, μόλις δύο τρεῖς, ἀνεκομίσθησαν ἐκ τοῦ τῆς στοᾶς ἐδάφους εἰς τὸν ἐπάνω χώρον τοῦ Σερπεντζῆ καὶ ἀπετέθησαν παρὰ τὸν ἐκεῖ οἰκίσκον τοῦ φύλακος ἀπομάχου.

τὴν ἐκθεσιν ταύτην ἀναγινώσκων, ἕως οὗ ὑπ' ἄλλου εἶδη-
μονεστέρου τῶν τοιούτων μεταδιδαχθῇ ἄλλα (*).

Μετὰ ταῦτα ἐπροχώρησεν ἡ σκαφή ἀνατολικώτερον καὶ
ἀνέδειξε κάλλιον τὴν τοῦ κρηπιδώματος τοῦ κέρατος τοῦ
θεάτρου γωνίαν. Ἐκεῖ ἦτο τοῖχος τις ὀχυρωματικὸς τοῦ με-
σαιῶνος, ὃν καθαιρέσαντες, ὡς καὶ ἐν ἐσωτέρῳ δωμάτιον κα-
κόκτιστον, εἶδομεν ὅτι ἡ γωνία αὕτη ἡ ἀνατολικὴ εἶναι διά-
φορος κατὰ τι τῆς ἀνατολικῆς, ὅχι δηλ. ὀρθὴ ἐπὶ πολὺ
προϊούσα πρὸς ἄρκτον ἀλλ' ἐπὶ βραχὺ μόνον, εἴτα δὲ ἀλ-
λάζουσα διεύθυνσιν ὀλίγον πρὸς δυσμάς. Ἐλλειψις χώρου
ἱσως ἠνάγκασε τοὺς ἀρχαίους νὰ κατασκευάσωσιν ἐδῶ
τοιούτο τὸ ἄκρον τοῦ κέρατος, ὅχι ὀρθογώνιον ὡς τὸ δυ-
τικόν. Ἐξακολουθεῖ δ' ἐτι ἡ ἀνασκαφὴ πρὸς τὰ ἄνω, ἵνα ἴδω-
μεν ἐπὶ πόσον ἐκεῖ σῴζεται ἡ ὑποδομὴ τοῦ κοίλου τοῦ θεά-
τρου καὶ πῶς συνάπτει τῇ τῆς Ἀκροπόλεως πέτρᾳ.

Εἰς ὅλα τὰ μέρη ταῦτα ἐκτὸς τῶν φανέντων κτισμάτων
εὐρέθη πλῆθος ἀρχαίων κινητῶν διαφόρου ὕλης καὶ τέχνης
τὰ ὅποια ἔχουσι τὴν ἰδίαν ἑκαστον ἀξίαν καὶ συντελοῦσι με-
γάλως πρὸς γινῶσιν πληρεστέραν τοῦ ἀρχαίου τῶν προπα-
τόρων ἡμῶν βίου καὶ τῆς φιλολογίας καὶ τῆς τέχνης αὐ-
τῶν. Ἐκθεσις δὲ περὶ αὐτῶν λεπτομερῆς καὶ ἐκτίμησις ἐπειδὴ
καὶ ἀπολύτως εἶναι ἐργῶδες νὰ γίνη καὶ ἂν γίνη, ἀδύνατον
νὰ περιληφθῇ εἰς ταύτην τὴν λογοδοσίαν, ἀρκούμεθα νὰ
δώσωμεν, ὅπως καὶ πέρυσιν, ἀπαρίθμησιν τῶν εὐρεθέντων
κατὰ εἶδη, ἐξηγμένην ἐκ τοῦ ἡμερολογίου τῶν ἀνασκαφῶν.

(*) Περὶ τοῦ χορηγικοῦ τούτου μνημείου εἶπά τινα ἐν Ἀθηναίου τό-
μου σ'. σελίδι 277 ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς ἐκδόσεως τῆς ἐπιγραφῆς τοῦ ἐπιστυ-
λίου του, βραχέα μὲν κ' ἐκεῖνα καὶ ἀνεπαρκῆ πως πρὸς τὸν σκοπόν, ἀλ-
λ' ὅσα καὶ οἷα ἡδυνήθην. Προσθέτω δ' ἐνταῦθα, ὅτι τοῦ ἐπιστυλίου ἐκεῖ-
νου τὰ δύο τεμάχια περιέονται κατὰ τὰ δύο ἐξωτερικὰ ἄκρα των ἡτοι-
τάς γωνίας ὑπὸ ὁδοντώσεως καὶ ταινιώσεως τοῦ Ἰωνικοῦ ἀρχιτεκτονικοῦ
κόσμου των καὶ οὕτω ὑπερφαίνουσι τὸ ἑαυτῶν ἄρτιον καὶ ὅτι τὸ μῆκος
των ἦτο ἀνάλογον τῷ τῆς ἐκεῖ στερεῶς ἰδρυμένης μαρμαρινῆς κρηπίδος.

Ευρέθησαν λοιπόν ἀπὸ τῆς 40 Ἰανουαρίου 1877 μέχρι
σήμερον 15 Ἰανουαρίου 1878.

Λίθινα

Α'. Γλυπτά

περιφερῇ	372	
ἀνάγλυφα διάφορα	118	
» ἀναθηματικά τῷ Ἀσκληπιῷ, (ἐν οἷς ἐν θήκης χειρουργικῶν ἐργαλείων)	15	
ἀρχιτεκτονικά μέλη	102	
σκεύη διάφορα	23	629

Β'. Ἐπιγραφαί

ψηφίσματα	48	
ταμιακαὶ ἀναγραφαί	11	
κτισμάτων ἐπιγραφαί	11	
τυπικὰ ἱερῶν τελετῶν	4	
ἀγωνιστικαὶ καὶ χορηγικαὶ	7	
διδασκαλιῶν δραματικῶν τεμάχια καὶ κατάλο- γοι ποιητῶν	14	
ἀναθηματικά τῷ Ἀσκληπιῷ	33	
» ἄλλαι	38	
τιμητικά	37	
ἐπιτύμβιοι	48	
ἀδιάγνωστοι εἰσέτι ἐπιγραφαί	154	405

Νομίσματα

χρυσᾶ	197	
ἀργυρᾶ	5	
χαλκᾶ (πλὴν τῶν ἐν σωρῷ, ἃ δὲν ἡριθμῆθσαν) ..	67	269

Διάφορα ἄλλα πράγματα

χαλκᾶ, (ἐν οἷς μία ψῆφος δημοσίᾳ διάτρητος καὶ δύο χριστιανικά μνημόνια μέταλλα, ἔχοντα τὸ τροπάριον Τοῦ δειπνοῦ σου τοῦ μυστικοῦ κτλ.)	19
---	----

μολύβδινα	7	
σιδηρᾶ	1	
ὀστείνα	3	
ξύλινα	3	
ὕαλινα (ἐν οἷς δύο λυχναί ἐκ χριστιαν. τάφου)	5	
λύχνοι πήλινοι	30	
ἀγγεῖα πήλινα ἢ τεμάχια αὐτῶν	28	
μορφαὶ πήλιναι ἢ τεμάχια αὐτῶν	21	
κωνικὰ καὶ ἀρτοειδῆ πήλινα διάτρητα	12	
κέραμοι διάφοροι ἤτοι ὀρθοκέραμοι κττ.	14	
λαβαὶ πήλινων ἀμφορέων ἐνεπίγραφοι	18	160
Τὸ ὅλον		1465

Τὰ πέρυσιν εὑρεθέντα ἦσαν 2111. Οὕτω μετ' ἐκείνων γίνε-
νεται τὸ ὅλον τῶν πρὸς μεσημβρίαν τῆς Ἀκροπόλεως εὑρε-
θέντων 3574 κομμάτια.

Ἐδαπανήθησαν καθ' ὅλον τὸ ἔτος εἰς τὴν ἀνασκαφὴν ταύ-
την δρ. 46,757:35. Δὲν περιλαμβάνονται δὲ εἰς τὸ ποσὸν
τοῦτο τὰ χρήματα ὅσα ἐδόθησαν δι' ἀγορὰν ἀγρῶν τινῶν
παρὰ τὴν μεσημβρινὴν πλευρὰν τῆς περὶ τὴν Ἀκρόπολιν
λεωφόρου, εἰς οὓς ἐρρίψαμεν τὰ ἐκ τῆς ἀνασκαφῆς χώματα,
διότι τὰ χρήματα ταῦτα (δρ. 2567:20) θέλει μᾶς τὰ ἀπο-
δώσει ἡ κυβέρνησις, μεταβιβαζομένων τῶν κτημάτων εἰς τὸ
Δημόσιον κατὰ τὴν γενομένην συνεννόησιν. Ἐρρίφθησαν δὲ
τὰ χώματα ἐκεῖ ὅπου ἐρρίφθησαν, διότι μακρότερον νὰ μετα-
κομισθῶσιν δὲν ἐσύμπερεν· ἂν δ' ἐκεῖ κρύπτονται τυχὸν ὑπὸ
γῆν ἀρχαῖα, δύνανται οἱ μεθ' ἡμᾶς πάλιν ν' ἀνασκάψωσι
τὸν τόπον, εὐποροῦντες πλειόνων χρημάτων, ὅπως ἡμεῖς
ἀνεσκάψαμεν καὶ ἀπεκομίσαμεν τὰ ἀπὸ τῆς Ἀκροπόλεως
πρότερον ῥιφθέντα εἰς τὸν Σερπεντζὲν χώματα. Τὸ δὲ ῥηθὲν
παρὰ τινων, ὅτι ὤφειλε τὸ Συμβούλιον, πρὶν ἢ ἐπιρρίψῃ αὐ-
τοῦ τὰ χώματα, νὰ σκάψῃ πρῶτον σταυροειδῶς χάνδακας
ἀποπειρατῆριους, ἐδοκιμάσθη ἐπὶ βραχὺ καὶ ἐφάνη ὅλως ἀ-

λυσιτελές πρὸς ἀρχαιολογικοὺς σκοπούς, σφόδρα δὲ δαπανηρόν. Ἄν οἱ χάνδακες ἔμελλον νὰ γίνωσιν ἀρκούντως πλατεῖς βαθεῖς καὶ πυκνοὶ παραλλήλως ἵνα μὴ μᾶς διαλάβῃ τι τῶν ὑπὸ γῆν, ἔπρεπε νὰ παραιτηθῶμεν ὅλως τῆς τοῦ Σερπεντζέ ἀνασκαφῆς καὶ νὰ ἐπιδοθῶμεν ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν ἐξέτασιν τῶν ἀγρῶν ἐκείνων, ἐν οἷς δὲν εἴχομεν πολὺ εὐλόγους ἐλπίδας ἀρχαιολογικῶν ἀνακαλύψεων, καὶ οὕτω τότε τὸ πάρεργον ἤθελε γίνῃ ἔργον, ἄνευ ἴσως οὐδεμιᾶς ἡ ἐλαχίστης ἐπιστημονικῆς ὠφελείας.

Ἐν δὲ τῇ Τα να γ ρ α ῖ κ ῆ χώρᾳ τῆς Βοιωτίας, τῇ τόσον φημισθείσῃ πρὸ ὀλίγων ἐτῶν διὰ τὰ καλὰ ἐξ ὁπτῆς γῆς εἰδῶλια, τὰ ὅποια ἀνέδωκεν ἐκ τῶν κόλπων τῆς, ἐγένετό τις τὸ ἔτος τοῦτο ἀνασκαφὴ τάφων ἐπὶ ἰδιωτικοῦ ἐδάφους, ὃ εἵχεν ἐνοικιάσει ἐπὶ τούτῳ ἀρχαιοπράτης τις. Συνεχωρήθη δὲ αὕτη ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως ἐπὶ τῷ ὄρω τοῦ νὰ στείλῃ ἡ Ἐταιρία ἡμῶν ἐπιστάτην τῆς ἀνασκαφῆς καὶ νὰ λάβῃ διὰ κλήρου τὰ ἡμίση ἐκ τῶν εὐρεθησομένων ἐν ταῖς τάφοις κτερισμάτων, αἱ δ' ἐπιγραφαὶ καὶ τὰ ἀνάγλυφα νὰ κατατεθῶσιν ἐν τῇ ἐν Τανάγρα σχηματισθείσῃ δημοσίᾳ συλλογῇ. Οὕτω δαπάνη τῆς Ἐταιρίας ἐστάλη τὸν Μάρτιον τοῦ 1877 ἐπιστατήσων εἰς τὴν ἀνασκαφὴν ὁ φοιτητὴς τοῦ πανεπιστημίου Σπυρ. Τριάντος, ὃν ἐγκατέστησε πρῶτον καὶ ὠδήγησεν εἰς τὸ ἔργον ὁ ἔφορος Π. Σταματάκης καὶ ἡ σκαφὴ ἐγένετο δαπάνη τοῦ ἀρχαιοπράτου. Τὰ κτερίσματα ὅσα εὐρέθησαν ἐκομίσθησαν ἐνταῦθα εἰς τὸ Βαρβάκειον μετὰ καταλόγου συνταχθέντος ὑπὸ τοῦ ἐπιστατήσαντος καὶ ἐγένετο ἡ συμφωνηθεῖσα διανομή. Ἐπειδὴ δὲ ἔκρινε τὸ Συμβούλιον ὅτι καί τινα τῶν εἰς τὸν κλῆρον τοῦ ἀρχαιοπράτου πεσόντων κτερισμάτων ὥς καλὰ ἢ ἄλλως περίεργα ἔπρεπε νὰ ἀγορασθῶσι διὰ τὸ Μουσεῖον τῆς Ἐταιρίας, τρία εἰδῶλια, δύο ἀγγεῖα καὶ τρεῖς χαλκαὶ στλεγγίδες, ἐδόθη δι' αὐτὰ τὸ ποσὸν δρ. 1300, καὶ οὕτω δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν ὅτι τὰ καλλίονα τῶν εὐρε-

θέντων ἐγένοντο κτῆμα δημόσιον. Ἐδαπανήθησαν δὲ εἰς ἐπιστασίαν καὶ ἄλλα δρ. 328:40.

Τὸν δὲ Ἰούνιον ἡ Ἑταιρία μεταξὺ τῶν ἄλλων ἔργων τῆς ἐπεχείρησε ἀνασκαφὴν ἄλλην ὀλιγοήμερον μὲν, καρποφορωτάτην δὲ ἐν τῷ χωρίῳ Σ π ά τ α τῆς Ἀττικῆς, τῷ κειμένῳ ἐπὶ τινος λόφου μεταξὺ τῆς ἀρκτικοανατολικῆς πλευρᾶς τοῦ Ὑμηττοῦ καὶ τῆς θαλάσσης. Ἐκεῖ εἶχεν ἀνακαλυφθῆ τυχαίως τὸν Ὁκτώβριον τοῦ 1876 κατάγειόν τι ταφεῖον ἐν μαλακῷ πετρώματι λελαξευμένον, ἐξ οὗ ἐξήγαγον τότε οἱ πρῶτοι εἰς αὐτὸ ἄνωθεν εἰσδύσαντες λάθρα ἀρχαῖα πολύτιμα, πράγματα, ἃ ὁμως ἐλέγοντο ὀλίγα, ἔμειναν δὲ ἄγνωστα τῇ ἐπιστήμῃ, ἅτε διασκορπισθέντα εἰς ἰδιώτας. Ἡ Συμβούλιον τῆς Ἑταιρίας μετὰ τινα χρόνον πληροφορηθὲν ὅτι τὸ ταφεῖον τοῦτο ἦτο πανάρχαιον, ἀπεφάσισε τὴν ἐξέτασίν του, ἀφοῦ μάλιστα ἔλαβε καὶ τὴν ἄδειαν παρὰ τοῦ ἰδιοκτῆτου τοῦ τόπου, τοῦ ἐνταῦθα Μιχ. Καλλιφρονᾶ, ὅστις πάνυ γενναιοφρόνως καὶ πᾶν δικαίωμά του ἐπὶ τῶν ὅσων ἤθελον ἀνευρεθῆ ἀρχαίων παρεχώρησεν εἰς τὴν Ἑταιρίαν. Ἐστάλη λοιπὸν ὁ Π. Σταματάκης, ὅστις διὰ σκαφῆς ἀναζητήσας εὔρε τὴν εἰς τὸ ταφεῖον ἄγουσαν ἔξωθεν ἀπὸ τῆς ρίζης τοῦ λόφου μακρὰν εἴσοδον, αὐτὸ δὲ ἔσω διαιρούμενον εἰς τρεῖς θαλάμους καὶ ἔχον καθ' ὅλου εἰπεῖν ὁμοιότητα μὲ τὸν ἐν Μυκῆναις λεγόμενον θησαυρὸν τοῦ Ἀτρέως, μόνον ἄνευ τοιχοδομίας. Εὔρε δὲ αὐτὸ σεσυλημένον μὲν πρόπαλαι ἐν χρόνοις ἡμῖν ἀγνώστοις, ὑπελείποντο δὲ ὁμως καὶ οὕτω μάλιστα μεταξὺ τῶν χωμάτων τῆς εἰσόδου καὶ τῆς κτιστῆς εὐρεθείσης πύλης τοῦ πρώτου θαλάμου πολλὰ λείψανα μικρῶν τεχνουργημάτων, ἐκ χρυσοῦ μὲν ὀλίγα, πλείονα δ' ἐξ ὕλου καὶ ἐλέφαντος, ὀλίγα ἐκ χαλκοῦ καὶ ἀργύρου καὶ πηλοῦ, ἔτι δὲ ἄνθρακες καὶ ὅσα ἄνθρώπων. Καὶ ἄλλο δὲ ταφεῖον ὅμοιον πλὴν μικρότερον ἐκεῖ πλησίον ὁ Σταματάκης εὔρε διὰ σκαφῆς, καὶ αὐτὸ σεσυλημένον. Ἐν τούτοις τὰ ἐκ τοῦ μείζονος μάλιστα ταφεῖου

συναχθέντα κτερίσματα υπερέβησαν τὸν ἀριθμὸν τῶν 2000 κομματίων, ὧν οὐκ ὀλίγα, δυνάμεθα εἰπεῖν καὶ ὅλως ἀνεπαφα εὐρέθησαν. Οὐδὲν δ' ἐν αὐτοῖς γράμμα ἢ ἐπιγραφή οὔτε νομίσματα οὔτε σίδηρος παρετηρήθη. Ἀρχαιολογικῶν δὲ γνώσεων ἄνδρες, οἱ ἰδόντες αὐτὰ καὶ ἐκεῖ ἐπιτοπίως καὶ ὕστερον ἀφοῦ ἐκομίσθησαν εἰς Ἀθήνας πάντες ἀπεφώνησαντο, ὅτι εἰς πᾶν ἀρχαίους χρόνους ἀνήκουσι καὶ ὁμοιότητα ἔχουσι τινὰ ἐξ αὐτῶν μεγάλην πρὸς τὰ ἐν Μυκῆναις εὐρεθέντα, δι' ὃ καὶ ἄξια θεωροῦνται πολλῆς μελέτης. Ἡδὴ δὲ καὶ ἤρξαντό τινες αὐτὰ ἐρμηνεύοντες, ἀφ' ὅτου μάλιστα καταταχθέντα ὑπὸ τοῦ αὐτὰ συγχομίσαντος παρετέθησαν τοῖς ἐκ Μυκηνῶν ἐν τῷ Πολυτεχνείῳ (*). Ἐδαπανήθησαν εἰς τὸ ἔργον τοῦτο δρχμας 1249:75.

Τετάρτη ὑπὸ τῆς Ἑταιρίας ἀνασκαφὴ ἤρχισε τὸν Νοέμβριον καὶ ἐξακολουθεῖ ἔτι ἐν Μυκῆναις, συμπληρωτικὴ τῆς τοῦ παρελθόντος ἔτους, λίαν καρποφόρος καὶ αὖτη. Ἀφοῦ καθὼς εἵπομεν ἐν τῇ περυσινῇ λογοδοσίᾳ ὁ διδάκτωρ Σχλείμανν διέκοψεν τῇ 4 Δεκεμβρίου 1876 τὰς ἐν Μυκῆναις εὐτυχεστάτας σκαφάς του καὶ ἦλθεν ἐδῶ ἵνα φωτογραφήσῃ τὰ ὑπὸ τοῦ Σταματάκη κομισθέντα καὶ προσωρινῶς τότε ἐν τῇ Ἐθνικῇ Τραπεζῇ ἀποτεθέντα Μυκηναῖα ἀρχαῖα, ἀπεστάλη ὕστερον πάλιν ὁ Σταματάκης ὑπὸ τῆς Ἑταιρίας εἰς Μυκῆνας, ἵνα ἐπιμεληθῇ τὴν οἰκοδομὴν αὐτόθι παραπήγματος διὰ

(*) Σημειοῦμεν χάριν τῶν φιλαρχαίων, ὅτι ἰχνογράφημα τῶν ταφείων τοῦ Σπάτας καὶ ἀπεικόνισις πολλῶν καὶ δὴ τῶν περιεργότερων κτερισμάτων εἰς ἐξ πίνακας ἐξεδόθησαν ἐν τῷ γ', τεύχει τοῦ 5', τόμου τοῦ ἐνταῦθα ἐκδιδομένου περιοδικοῦ Ἀθηναίου, μετὰ καὶ εἰσαγωγῆς βραχείας, περιεχομένης μάλιστα τῶ ἱστορικῶν τῆς ἀνευρέσεως καὶ τινος ἄλλας λεπτομερείας. Ἐπὶ δὲ καὶ ἐν τῇ *Revue archéologique de Paris* καὶ ἐν ταῖς *Mittheilungen des deutschen archæol. Institutes in Athen* καὶ ἐν τῷ *Bulletin de correspondance hellénique* ἐδημοσιεύθησαν περὶ αὐτῶν ἄρθρα κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον ἐκτενῆ καὶ διδακτικὰ.

τοὺς φυλάσσοντας τοὺς τάφους καὶ τὰ ἄλλα κατὰ χώραν ἀπομείναντα ἀρχαῖα στρατιώτας. Τότε δὲ ἔσχιψε καὶ ἐν τινὶ ἐρείπιῳ ἔξω τοῦ ἐκ πλακῶν διπλοῦ κυκλικοῦ περιβόλου καὶ εὔρε πολλὰ ἐν αὐτῷ χρυσὰ καὶ ἄλλα ἀρχαῖα, ἐκόμισεν ὡσαύτως εἰς Ἀθήνας (*), ὕστερον δὲ ἠσχολεῖτο ἐδῶ ἱκανὸν χρόνον εἰς διαλογὴν καὶ κατὰταξιν πάντων τῶν ἀρχαίων τούτων πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ ἐκτεθῶσιν εἰς τὴν ὄψιν καὶ μελέτην τοῦ κοινοῦ ἐν τῷ Νέῳ πολυτεχνείῳ, οὗ μέρος παρεχώρησε τῇ Ἑταιρίᾳ ἢ ἐπὶ τῆς οἰκοδομῆς αὐτοῦ ἐπιτροπῇ, τῇ προθύμῳ συγκαταθέσει τοῦ τελευταίου ἰδρυτοῦ Γ. Ἀβέρωφ καὶ ἐπινεύσει τῆς Κυβερνήσεως. Ἠσυχολήθη δ' ὡσαύτως καὶ ἐν Σπάτα ὡς εἵπομεν, καὶ ἀφοῦ τά τε ἐκ Μυκηνῶν καὶ τὰ ἐκ Σπάτας πάντα καταταχθέντα ἐξετέθησαν εἰς τὸ κοινόν, ὡς ὑμεῖς πάντες ἠξεύρετε, ἀπεστάλη τρίτον εἰς Μυκῆνας ἀρχὰς Νοεμβρίου, ἵνα ἀποτελέσῃ ἐκεῖ τινὰς σκαφὰς καὶ ἐξετάσεις ἀκριβεστεράς τῶν χωμάτων τῶν ἐν τοῖς τάφοις καὶ κομίσῃ ὕστερον ἄλλα τε ἐκεῖ ἀπομείναντα ἀρχαῖα καὶ μάλιστα τὰ μεγάλα λίθινα ἀνάγλυφα τοῦ κυκλικοῦ περιβόλου, ἵνα λάβωσι καὶ αὐτὰ τὴν οἰκίαν των θέσιν ἐν τῷ Πολυτεχνείῳ. Εἰς ταῦτα δ' ἀσχολούμενος καθὼς καὶ εἰς ὑποστήριξιν τῶν ἔσω τοιχωμάτων τῶν τάφων καὶ τοῦ ἐκ πλακῶν περιβόλου, ἔτι δὲ καὶ εἰς καθάρισιν τῆς μακρᾶς εἰσόδου τοῦ λεγομένου θησαυροῦ τοῦ Ἀτρέως, ἀνέσκαψεν ἅμα κατὰ τὰς τελευταίας ἐβδομάδας καὶ ἄλλον ἔτι τάφον ἐντὸς τοῦ κυκλικοῦ περιβόλου, περιέχοντα ἄξια λόγου κτερίσματα. Ἀλλὰ περὶ τούτων τῶν ἔργων ὡς ἀτελέστων εἰσέτι ἀρκεῖτω ἡ βραχεῖα αὕτη μνεία.

(*) Καὶ ταῦτα καὶ τὰ πρότερα συμπεριέλαβεν ὁ Σχλείμαν ἐν τῷ ἄρτίως ἐκδοθέντι περὶ Μυκηνῶν βιβλίῳ του, οὗ ἡ Γερμανικὴ ἔκδοσις ἐπιγράφεται οὕτω· *Mykenae. Bericht über meine Forschungen und Entdeckungen in Mykenae und Tiryns von Dr. H. Schliemann, mit einer Vorrede von W. E. Gladstone etc. Leipzig. 1878.*

Τὸ δὲ μεθ' ἡμᾶς Συμβούλιον θέλει φροντίσει, δὲν ἀμφιβάλλομεν, νὰ μὴ παραλείψῃ πᾶν ὃ τι ἄλλο προσιμπαιτεῖται νὰ γίνη, ὥστε καὶ ἐδῶ ἡ ὅλη συλλογὴ ἐν τῷ Πολυτεχνείῳ εὐπρεπῶς νὰ κατατεθῇ καὶ τὰ ἐκεῖ ἐν Μυκῆναις κτίσματα καλῶς ἐξετασθέντα καὶ καθαρισθέντα νὰ διατηρῶνται καὶ τοῦ λοιποῦ ἄθικτα πρὸς δόξαν καὶ τιμὴν τῆς παλαιᾶς τε καὶ νέας Ἑλλάδος.

Ἐπισκευὴν ἀρχαίου κτίσματος, ἀναγκαίαν καταστᾶσαν πρὸ πολλοῦ, ἐπεχείρησε μίαν τὸ Συμβούλιον μόλις πρὸ μικροῦ, ἀλλὰ δὲν συνετέλεσεν εἰσέτι, τὴν τῆς βορειοδυτικῆς γωνίας τοῦ τείχους τῆς Ἀκροπόλεως τοῦ ὑπὸ τὴν Πινακοθήκην. Ἰδίως δὲ εἰς τὰς καθ' ἑκαστον ἔτος ἀναγκαίας γινομένας ἐπισκευὰς αὐλογύρων τῆς Ἀττάλου στοᾶς καὶ τῶν περιοχῶν τοῦ Κατηφόρη καὶ τῶν γιγάντων ἐδαπανήθησαν δρ. 175:45.

Ἀγοραὶ δὲ ἀρχαίων ἔργων τέχνης καὶ ἐπιγραφῶν πρὸς πλουτισμὸν τοῦ Μουσείου τῆς Ἑταιρίας τοῦ ἐν τῷ Βαμβακείῳ ἐγένοντο καθ' ὅλον τὸ ἔτος πολλαί, δαπανηθέντος ποσοῦ δραχμῶν 13714:81. Τὰ ἀγορασθέντα εἶναι διαφόρου ὕλης καὶ ποιότητος, πλὴν νομισμάτων καὶ δακτυλιοῖθων, ὧν τῆς ἀγορᾶς ἀπέχει συστηματικῶς ἀπὸ ἐτῶν τὸ Συμβούλιον, διότι ὑπάρχει ἐν Ἀθήναις ἄλλο καθίδρυμα δυνάμενον καταλληλότερον νὰ φροντίζῃ περὶ ἀποκτήσεως τοιούτων ἀρχαίων, τὸ ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ Νομισματικὸν Μουσεῖον. Ἐκ δὲ τῶν παρὰ τῆς Ἑταιρίας ἀγορασθέντων ἀρχαίων μνημονεύομεν ἐνταῦθα ἐνὸς μόνοι, ὃ καὶ δικαίως διεθρυλήθη ὅτε πρὸ μηνῶν τινῶν ἡγοράσθη ὑπὸ τῆς Ἑταιρίας· εἶναι δὲ τοῦτο τὸ ἐνεπίγραφον γείσωμα τοῦ ἐν Ἀθήναις παρὰ τὸν Ἰλισσὸν βωμοῦ τοῦ Πυθίου Ἀπόλλωνος, τοῦ ἰδρυθέντος παρὰ Πεισιστράτου τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἰππίου, ὃπερ γύτυχῆσαμεν νὰ ἀνέυρωμεν, ἔχον τὴν ἐπιγραφὴν ἀπαράλλακτον ὅπως ἀντιγράφας αὐτὴν παρέδωκεν ἡμῖν ὁ ἀθάνατος Θεοκυδιδῆς. Ἀνοί-

γει δὲ τὸ Μουσεῖον τῆς Ἑταιρίας τὸ ἐν τῷ Βαρβακείῳ διὰ τε τοὺς Ἑταίρους καὶ δι' ἅπαν τὸ κοινὸν τῆς πρωτευούσης δις τῆς ἐβδομάδος, δευτέραν καὶ τετάρτην, παρεχομένων καὶ πασῶν τῶν εὐκολιῶν εἰς τὴν μελέτην τῶν ἐν αὐτῷ ἀρχαίων, συμφώνως πρὸς τὰ ἀναγεγραμμένα ἐν τῷ ἑλευθερίῳ ὀργανισμῷ τῆς Ἑταιρίας. Ἀλλὰ τὸ Μουσεῖον ἡμῶν τοῦτο ὑπερεπληρώθη ἤδη, ὥς τὸ εἴπομεν καὶ ἄλλοτε, ὃν καὶ ἄλλως στενόχωρον καὶ τὰς διαιρέσεις τῶν δωματίων ἔχον ὄχι καταλλήλους καὶ ἐπιτηδεῖας πρὸς τὴν παρὰ τοῦ ὑπηρετικοῦ εὐκόλον ἐπιτήρησιν, τὸ δὲ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Πατησίων Ἑθνικὸν Μουσεῖον, εἰς ὃ πολλὰ τινα τῶν τῆς Ἑταιρίας ἀρχαίων πέρυσσι μετεκομίσαμεν καὶ ἡλπιζομεν ὅτι καὶ πάλιν εἰς αὐτὸ δυνάμεθα νὰ καταφύγωμεν, μένει κ' ἐκεῖνο ἀπὸ ἐτῶν εἰς τὴν αὐτὴν κατάστασιν ἀτελὲς ἐξ ἀπορίας χρημάτων.

Τὸ δὲ ἄλλο Μουσεῖον τῆς Ἑταιρίας τὸ ἐν τῷ Πολυτεχνείῳ, τὸ ἰδίως περιλαβὼν τὰ Μυκηναῖα καὶ Σπαταῖα ἀρχαῖα, ὥς ἀνωτέρω εἴπομεν, κατέστη ἀντὶ πολλῶν χρημάτων τῇ Ἑταιρίᾳ (12,880), διότι πρῶτην ταύτην φορὰν ἐν Ἑλλάδι ἀξιοπρεπῶς ἐξετέθησαν ἀρχαῖα ἐν θήκαις καταλλήλοις, καὶ ἡ ὑπὸ χωροφυλάκων ἐν τῷ καταστήματι σταθμευόντων φύλαξις αὐτῶν προσαπήτησεν δαπάνας. Ὅθεν ἔκρινε τὸ Συμβούλιον ὄχι ἄτοπον νὰ ὀρίσῃ καὶ τιμὴν εἰσιτηρίου διὰ τοὺς ἐπισκεπτομένους αὐτὸ δις τῆς ἐβδομάδος, ἅπαξ δὲ τῆς ἐβδομάδος συγχωρεῖται ἑλευθέρᾳ ἡ εἴσοδος. Λέγομεν δέ, ὅτι ἐντὸς δύο καὶ ἡμίσεως μηνῶν εἰσεπράχθησαν ἐκ τῶν εἰσιτηρίων δραχμαὶ 304:64, αἵτινες ἐσημειώθησαν εἰς τὰ τῆς Ἑταιρίας ἔσοδα τοῦ ἔτους τούτου.

Δωρεὰ ἰ ἀρχαίων εἰς τὸ τῆς Ἑταιρίας Μουσεῖον ἐγένοντο τινες καὶ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο, ὥς καὶ κατὰ τὰ παρελθόντα παρὰ διαφόρων ἐν Ἀθήναις καὶ ἀλλαχοῦ κατοικούντων, ὧν τὰ ὀνόματα θὰ περιληφθῶσιν εἰς τὴν ἐκθεσιν ταύτην ὅταν τυπωθῇ, ἀνεγράφοντο δὲ μετ' εὐγνωμοσύνης καὶ

ἐν ταῖς δηλώσεσιν, ἃς τὸ γραφεῖον τῆς Ἑταιρίας κατεχώρι-
ζεν ἐκάστοτε εἰς τὰς ἐφημερίδας τῆς πρωτευούσης.

Ἐν τῇ συντάξει τοῦ λεπτομεροῦς κατὰ λόγου τῶν
τῆς Ἑταιρίας ἀρχαίων (πλὴν τῶν Μυκηναίων καὶ Σπαταίων,
ἃ εἰς ἰδίους εἶναι ἐγγεγραμμένα καταλόγους) ἐφθάσαμεν
μέχρι τοῦ γενικοῦ ἀριθμοῦ 8538 (*). Πέρυσιν ὁ ἀριθμὸς ἦτο
7950. Μένουν δ' ἔτι πολλὰ νὰ καταγραφῶσιν εἰς τὸν κατὰ-
λογον, περὶ ὧν ὅμως ὑπάρχουσιν εἴτ' ἐν τοῖς πρακτικοῖς
τῶν συνεδριάσεων τοῦ Συμβουλίου εἴτ' ἐν τοῖς ἡμερολογίοις
τῶν ἀνασκαφῶν αἱ πρόχειροι σημειώσεις.

Ἡ βιβλιοθήκη τῆς Ἑταιρίας ἠῤῥησε κατὰ 39 τό-
μους καὶ φυλλάδια τὸ ἔτος τοῦτο, ὧν τὰ μὲν 20 ἐδωρήθη-
σαν τῇ παρ' ἄλλογενῶν, 13 δὲ παρὰ ὁμογενῶν, 6 δὲ ἡγο-
ράσθησαν ἀντὶ δρ. 197:20. Πίναξ αὐτῶν θὰ προσαρτηθῇ εἰς
τὴν ἔκθεσιν ταύτην.

Ἐν δὲ ταῖς ἐπαρχίαις τοῦ κράτους, περὶ ὧν τώρα ὁ τε-
λευταῖος ἡμῶν λόγος, θέλει μὲν πάντοτε τὸ Συμβούλιον νὰ
ἐνεργῇ ὑπὲρ τῶν ἀρχαιοτήτων, ἀλλὰ μεγάλως δυσκολεύε-
ται ὥς ἐκ τῆς ἐλλείψεως τοῦ χρειώδους προσωπικοῦ, διότι

(*) Σύγκειται ὁ ἀριθμὸς οὗτος ἐκ τῶν ἐξῆς καθ' ὕλην εἰδικῶν ἀριθμῶν
Λιθίνων 2973, χαλκῶν 739, σιδηρῶν 38, μολυβδίνων 660, ἀργυρῶν 33,
χρυσῶν 98, ὀστεινῶν 66, ὑαλίνων 151, διαφόρων ὕλῶν ἀναμίκτων (οἶον
γύψου, ξύλου κτλ.) 106, πηλίνων ἀγγείων 1960, πηλίνων μορφῶν 696,
πηλίνων λύχνων 402, πηλίνων σκευῶν 202, πηλίνων τύπων ἡτοιμητῶν
83, θραυσμάτων πηλίνων 212, πυρραμειδοειδῶν καὶ κωνοειδῶν πηλίνων 95,
φαρμακείων καὶ ἀρτοποιῶν πηλίνων 20, λαβῶν ἀμφορέων ἐνεπιγράφων 4.
Ἰστέον δὲ ὅτι αἱ λαβαὶ ἀμφορέων αἱ ἐνεπιγράφοι (ἐκ Ῥόδου, Θάσου, Πά-
ρου, Κνίδου, Κολοφῶνος καὶ ἄλλων τόπων) συμποσῶνται νῦν περὶ τὰς
10 χιλιάδας, ἐξ ὧν μέγα μέρος ἐξεδόθη ὑπὸ Α. Dumont, ἐν τῷ βιβλίῳ
Inscriptions céramiques de la Grèce. Paris, 1871. Νομίσματα δὲ ὑπάρ-
χουσιν ἐν τῷ τῆς Ἑταιρίας Μουσείῳ, ἂν καὶ εἰσέτι ὅχι διατεταγμένα,
χρυσῶν μὲν 258, τὰ πλεῖστα Βυζαντινὰ καὶ Ῥωμαϊκὰ, ἀργυρῶν δὲ καὶ ἐκ
τοῦ κράτους rotin ἢ billon περὶ τὰ 600, χαλκῶν δὲ ὑπὲρ τὰς 12 χιλιάδας.

δὲν εἶναι δυνατόν οὔτε σκόπιμον νὰ ἀνατίθενται ἔργα τοιαῦτα (ὡς τινες ἔξω ὄντες τῶν πραγμάτων γνωματεύουσιν) εἰς τοῦτον καὶ ἐκεῖνον τῶν κατὰ τόπους λογίων. Τὸ ἀπλῶς γράμματα ἐπίστασθαι δὲν ἀρκεῖ εἰς τοιαῦτα ἔργα· ἀπαιτοῦνται καὶ ἄλλα πρᾶσάντα, ἅπερ εἰδικῶς μόνον μεμορφωμένοι δύνανται νὰ ἔχωσι, πρὸς δὲ τούτοις καὶ φυσικὴ τις κλίσις καὶ σώματος ῥώμη καὶ ψυχῆς ἥθος πιστόν· ταῦτα δὲ πάντα ῥαδίως δὲν εὐρίσκονται. Ὅμως δὲ καὶ οὕτως ἐγένοντο καὶ ἐφέτος παρὰ τῆς Ἑταιρίας ἐν ταῖς ἐπαρχίαις μικραὶ τινες ἐπιμέλειαι ἀρχαίων, ἰδίως συναγωγαὶ λίθων ἐνεπιγράφων ἐν Θήβαις διὰ τοῦ ἐκεῖ ἐπαρχιακοῦ δημοδιδασκάλου Ἑπαμινώνδα Κορομάντζου. Ἐτι ἐπλήρωνεν ἡ Ἑταιρία καθ' ὅλον τὸ ἔτος, ὡς πρότερον μισθοὺς ἀρχαιοφυλάκων καὶ ἐνοίκια διὰ τὰς συλλογὰς τὰς ἐν Χαιρωνείᾳ, Τανάγρα, Θεσπιαῖς καὶ Νεμέᾳ.

Καὶ γενικώτερον δὲ ἐμερίμνησε τὸ Συμβούλιον, λαθὼν ἀφορμὴν ἐξ ἐκθέσεως, ἣν ὁ ἀντιπρόεδρος τῆς Ἑταιρίας Σπυρ. Φιντικλῆς μετὰ τινα κατὰ τὸ παρελθὸν θέρος περιοδεῖαν τοῦ ἐν τῇ Στερεᾷ Ἑλλάδι ὑπέβαλεν εἰς αὐτὸ περὶ τῆς καταστάσεως τῶν ἀρχαίων ἐν ταῖς ἐπαρχίαις, πεισθὲν ὅτι ἡ κατάστασις αὕτη εἶναι οἰκτρὰ καὶ δεῖται θεραπειάς. Ἐγραψεν ἀναφορὰν πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς παιδείας καὶ ἅμα διὰ προσωπικῆς ἐντεύξεως παρεκάλεσε τὸν ὑπουργὸν νὰ σημειώσῃ ἐπαρκές τι ποσὸν εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ προσεχοῦς ἔτους ὅπως διορισθῶσι κατὰ ἕκαστον εἰ δυνατόν νομὸν ἑμισθοὶ ἔφοροι τῶν ἀρχαιοτήτων ἄνδρες λόγιοι καὶ ἱκανοί, οὓς ἤθελε προτείνει τὸ τῆς Ἑταιρίας συμβούλιον, ὡς τούτου ὄντος τοῦ μόνου τρόπου, δι' οὗ ἡδύναντο αἱ πολύτιμοι τῆς πατρίδος ἀρχαιοτήτες ἐφορευόμεναι προσηκόντως νὰ σώζωνται ἀβλαβεῖς ἀπὸ τῆς ἀδιαφορίας τῶν πολλῶν καὶ τῆς ἀθεμίτου τινῶν κερδοσκοπίας.

Εἰς τὸν περὶ ἐπαρχιῶν λόγον ἀνήκει πως καὶ τὸ ἐξῆς ἔρ-

γον τῆς Ἑταιρίας. Ἦλθε τὸ Συμβούλιον αὐτῆς εἰς συνεννόησιν μετὰ τῆς Κυβερνήσεως περὶ ἐξαγορᾶς τῶν ἐν Ἑλευσῖνι ἰδιωτικῶν οἰκιῶν, ὅσαι οἰκοδομηθεῖσαι κατὰ τοὺς πρώην ἀθλίους καιροὺς ἐπὶ τοῦ δαπέδου τοῦ σεβασμίου τῆς Δήμητρος ἱεροῦ καὶ ἐντὸς τοῦ περὶ αὐτὸ περιβόλου ἐγίνοντο ἐμπόδιον εἰς τὰς ἀρχαιολογικὰς ἀνασκαφὰς καὶ ἔπρεπε νὰ ἐκλείψωσι νῦν, ὅτε ἡ νέα Ἑλλάς ἡ ἐν παιδείᾳ καὶ ἐλευθερίᾳ ἀνατρεφόμενη σπουδάζει περὶ τὰ μνημεῖα τῶν προγόνων. Πρὸ εἰκοσαετίας περίπου ἡ Κυβέρνησις εἶχεν ἐξαγοράσει ὀλίγας τινάς. Τώρα δὲ ἐπειδὴ ἔδειξαν προθυμίαν πολλοὶ τῶν κατοίκων Ἑλευσῖνος νὰ μετοικισθῶσι ταχέως εἰς τὰ πλησιέστερα τῇ θαλάσῃ μέρη, ἀποζημιούμενοι διὰ τὰς οἰκίας των ἀντὶ εὐλόγου τμήματος, ἐν δὲ τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ κράτους δὲν ὑπῆρχε σημειωμένον ἱκανὸν ποσὸν πρὸς τοιοῦτον σκοπόν, τὸ Συμβούλιον ἔκρινε καλὸν νὰ προκαταβάλλῃ ἐκ τοῦ ταμείου τῆς Ἑταιρίας τὰ τιμήματα ἃ ἤθελε συμφωνήσῃ ἐπιτροπὴ τις αὐτοῦ μετὰ τῶν ἰδιοκτητῶν, ἵνα τὰ ἀπολάβῃ κατόπιν παρὰ τοῦ δημοσίου ἐκ τῶν προϋπολογισμῶν τῶν ἐπομένων ἐτῶν. Καὶ οὕτω μεταβάσης τῆς τοῦ Συμβουλίου ἐπιτροπῆς δις καὶ τρίς εἰς Ἑλευσῖνα καὶ γενομένων τῶν συμφωνιῶν, ἡγοράσθησαν ἤδη ἑπτὰ οἰκίαι ἀξίας 13210 δραχμῶν, αἱ ὁποῖαι μέλλουν προσεχῶς νὰ καθαιρεθῶσιν. Εἶθε νὰ τελεσθῶσιν ὁμοίως καὶ αἱ λοιπαὶ ἔτι ἀγοραὶ καὶ μένοντος ἐλευθέρου τοῦ ἱεροῦ ἐδάφους, νὰ ἐπιληφθῇ αἰσίως ἐν χρόνῳ εὐθέτῳ αὐτῇ ἡ Ἑταιρία τοῦ ἔργου τῶν ἐκεῖ ἀνασκαφῶν. Μὲ ταύτην τὴν εὐχὴν τελειόνομεν τὴν τοῦ ἔτους λογοδοσίαν.

Μετὰ τὰ ἀνωτέρω, παρελθὼν ὁ ταμίας κ. Π. Ἑμ. Γιαννόπουλος εἶπε.

Κύριοι

Ἡ ἐτησίᾳ λογοδοσία τοῦ ὑμετέρου διοικητικοῦ Συμβου-

λίου διαιρεῖται εἰς δύο, ὡς γνωρίζετε, εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ κυρίου Γραμματέως γενικὴν ἔκθεσιν τῶν πεπραγμένων καθ' ὅλον τὸ ἔτος καὶ εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ ταμίου εἰδικὴν περὶ τῆς χρηματικῆς διαχειρήσεως καὶ τῶν οἰκονομικῶν τῆς Ἑταιρίας· ἠκούσατε ἤδη τὴν πρώτην, ἔπεται ἡ δευτέρα.

Κατὰ τὸ εἰωθὸς ἔχετε ἀνὰ χεῖρας τὸν ἰσολογισμόν τῶν κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος 1877 ἐσόδων καὶ ἐξόδων τῆς Ἑταιρίας, ὡς καὶ τὴν οἰκονομικὴν κατάστασιν αὐτῆς κατὰ τὴν 31 Δεκεμβρίου τοῦ ἔτους ἐκείνου, ἥτοι τὴν κατάστασιν τῆς περιουσίας αὐτῆς.

Α'. περὶ ἐσόδων

Αἱ τακτικαὶ συνδρομαί, αἱ ἐτησίως καταβαλλόμεναι, πρὸ ἐτῶν περιωρίσθησαν εἰς τὰ αὐτὰ περίπου ποσά, ποικίλλουσιν ὅμως αἱ ἔκτακτοι κατὰ τὴν σύμπτωσιν πλειοτέρων ἢ ὀλιγωτέρων τοιούτων καθόσον πλειότεροι ἢ ὀλιγώτεροι φίλοι τῶν ἀρχαίων προσφέρουσι πλειότερα ἢ ὀλιγώτερα· τὸ λῆξαν ἔτος εἶχεν ὀλίγους ἢ Ἑταιρία, ἀλλ' εὐτυχῶς γενναίους τοιούτους συνδρομητάς, ὧν τὰ ὀνόματα ἀνέφερεν ὁ κύριος Γραμματεὺς.

Ἡ εἰδικὴ συνδρομὴ τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως δίδεται τῇ Ἑταιρίᾳ διὰ τὰς δαπάνας αὐτῆς πρὸς διάσωσιν καὶ συλλογὴν εἰς τοπικὰ μουσεῖα τῶν κατὰ τὰς ἐπαρχίας ἀρχαίων· ἡ συνδρομὴ αὕτη ἐκ δραχμῶν 5000 εἶναι πολὺ μικρότερα τῶν ὑπὸ τῆς Ἑταιρίας δαπανωμένων, ὡς ῥηθήσεται κατωτέρω.

Τὰ ἐπόμενα ἐν τῷ ἰσολογισμῷ κονδύλια τόκοι, δημόσια χρεώγραφα, Ἑθνικὴ Τράπεζα μέρισμα 22 μετοχῶν τῆς εἰ-
ναι ἅφ' ἑαυτῶν εὐκρινῇ.

Περὶ τοῦ ἀπὸ τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζῆς ληφθέντος προσωρινοῦ δανείου δρ. 50,000 παρατηρεῖται, ὅτι κατὰ τὴν 31 δεκεμβρίου 1876, ἦσαν τοποθετημέναι ἐκ χρημάτων τῆς Ἑται-

ρίας εἰς ἔντοκα γραμμάτια τῆς Κυβερνήσεως δρ. 28,500:—

Μετετράπησαν ὡσαύτως, ἀρχομένου τοῦ 1877, εἰς ἔντοκα γραμμάτια, τὰ διὰ χρηματικῶν γραμματίων τῶν ἐπαρχιακῶν ταμείων διαβιδασθέντα ἐκ πωλήσεως κλήρων τοῦ λαχείου . . . . . » 26,203:01

Ὅλον » 54,703:01

Ἐπειδὴ προκειμένων μετὰ ταῦτα κατεπειγουσῶν δαπανῶν, δὲν εὐκόλυνετο εἰς τὴν ἐξαργύρωσιν αὐτῶν τὸ κεντρικὸν ταμεῖον, τὸ Συμβούλιον ἐνέκρινε τὴν λήψιν δανείου ἐκ τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζῆς καὶ περιοδικῶς κατὰ τὴν ἀνάγκην μέχρι δραχμῶν 50,000, ὅπερ ἀπεδόθη ἅμα τὸ κεντρικὸν ταμεῖον ἠύκολυνετο εἰς τὴν ἐξαργύρωσιν τῶν ἐν λόγῳ ἐντόκων γραμματίων, ὡς ἀπέναντι εἰς τὰ ἐξόδα παρατηρεῖται. Ὁ ὑπὲρ τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζῆς τόκος 8 0/0 εἶναι ὁ αὐτὸς μὲ τὸν ἐπὶ τῶν ἐντόκων γραμματίων πληρωνόμενον, ὥστε αὐδεμία συνέβη ζημία εἰς τὴν Ἑταιρίαν.

Νέον ἄρθρον ἐσόδου ἀναγράφεται κατὰ πρῶτον ἤδη εἰς τοὺς λογαριασμοὺς τῆς Ἑταιρίας τὸ «Μουσεῖα, εἰσιτήρια ἐπισκέψεως Μυκηναίων ἀρχαίων». Ὁ λίαν ἐλευθέριος ὀργανισμὸς τῆς Ἑταιρίας ἔχει καὶ τὸ πλεονέκτημα τῆς δωρεὰν φοιτήσεως εἰς τὰ μουσεῖα αὐτῆς· μετὰ τὴν εὐτυχῇ συγκέντρωσιν ἐν τῷ Πολυτεχνείῳ τῶν πολυτίμων Μυκηναίων ἀρχαίων καὶ τὴν ἐξακολούθησιν τῶν ὑπὸ τοῦ κ. Σχλῆμαν ἐγκαταλειφθεισῶν ἀνασκαφῶν ἐκεῖ, τὸ ὑμέτερον Συμβούλιον ὑπεβλήθη ἐντὸς τοῦ 1877 εἰς δαπάνας δραχ. 12,880 διὰ τὴν διασκευὴν τῆς ὀρισθείσης διὰ αὐτὰ αἰθούσης καὶ τὴν ἀξιοπρεπῆ τοποθέτησιν αὐτῶν, ἐτέρας δὲ δραχ. 6614:75 + 1249:75 = 7864:50 δι' ἀνασκαφὰς ἐν Μυκῆναις καὶ Σπάτα, ἧτοι ἐν ὅλῳ δραχμὰς 20744:50 ὡς ἀπέναντι εἰς τὸ μέρος τῶν ἐξόδων παρατηρεῖται· σχετικαὶ δαπάναι συνεχίζονται.

καὶ κατὰ τὸ ἀρχόμενον ἔτος 1878 εἰς ἀνασκαφὰς ἐκεῖ, εἰς τὴν μεταφορὰν δέ, διασκευὴν καὶ τοποθέτησιν τοῦ πλήθους τῶν λοιπῶν ἀνευρεθέντων, χρυσῶν μὲν ὀλιγίστων, πολυτίμων ὅμως, καὶ τῶν μὴ τοιούτων τῆς παναρχαίας ἐκείνης τέχνης ἀντικειμένων, διὰ ταῦτα ἐκρίθη δικαία ἡ ἐπιβολὴ τέλους τινὸς ἐπὶ τῶν εἰσιτηρίων, καὶ ἐξ αὐτοῦ προέρχεται ἡ εἰσπραξις τῶν δραχ. 304:64.

Βραδέως μὲν, ἀλλ'εὐελπι ἀπέβλεψε τὸ ὑμέτερον Συμβούλιον εἰς μέσον πόρου ἐπαρκοῦς πρὸς ἀνάπτυξιν γενναίων τῆς Ἑταιρίας ἐργασιῶν, ἥτοι εἰς τὸ πρὸ τριῶν ἔτων προεκκηρυγμένον ἀρχαιολογικὸν λαχεῖον. Ἐξ αὐτοῦ περιῆλθον εἰς τὸ ταμεῖον, διὰ τῆς εἰδικῆς ἐπὶ τοῦ λαχείου ἐπιτροπῆς, ἐντὸς τοῦ ἔτους 1875 . . . . . δρ. 60,425:74
κατὰ τὸ 1876 . . . . . » 88,401:28
καὶ τὸ 1877 . . . . . » 78,606:56

Ὅλον » 227,433:58

Ἐπληρώθησαν δὲ εἰς κατασκευὴν τῶν ἐν-τύπων κλήρων, εἰς προμηθείας, μισθοὺς προσωπικοῦ, εἰς τοὺς κερδήσαντας κατὰ τὰς ἐκκυβεύσεις κλήρους κατὰ τὸ 1875 δρ. 7,977:40

κατὰ τὸ 1876 » 56,633:31

καὶ κατὰ τὸ 1877 » 36,194:50

100,805:21

Καθαρὸν ἔσοδον δρ. 126,628:37

Ἡ εἰδικὴ ἐπὶ τοῦ λαχείου ἐπιτροπὴ δημοσιεύσει προσεχῶς τὸν εἰδικὸν λογαριασμὸν τῆς διαχειρίσεως τοῦ λαχείου, ἡ τρίτη περίοδος τοῦ ὁποίου (1877 πρὸς τὸ 1878) προσέκοψε δυστυχῶς ἔνεκα τῶν ἐγερθεισῶν ἐξωτερικῶν καὶ ἐσωτερικῶν πολιτικῶν ἀνωμαλιῶν. Δραχ. 2,199:24 περιῆλθον κατ' αὐτὰς εἰς τὸ ταμεῖον τῆς Ἑταιρίας ἐκ τῶν διατεθέντων κλήρων τῆς γ' ταύτης περιόδου, καὶ περὶ τὰς 15,000 πε-

ρίπου υπολογίζονται τὰ ἐν χρηματικοῖς γραμματίαις τῶν ἐπαρχιακῶν ταμείων καὶ ἐπιταγῶν τῶν τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζίης υποκαταστημάτων διαβιβασθέντα ἐσχάτως εἰς τὴν εἰδικὴν ἐπὶ τοῦ λαχείου ἐπιτροπὴν· πιθανὸν νὰ προστεθῶσιν ἔτι περὶ τὰς 5—6,000 δραχμὰς ἐκ μεταβιβάσεως καὶ τῶν λοιπῶν καθυστερούντων ἀνταποκριτῶν. Ὡστε λίαν πενιχρὰ ἀποβαίνει ἡ ἐκ τοῦ λαχείου τῆς γ' περιόδου συνδρομή, καὶ τίς οἶδε ὁποία ἔσεται ἡ τύχη τῆς προσεχοῦς δ'. Ἐντοσούτω ἐκ τοῦ ἀπὸ τοῦ λαχείου προκύψαντος σπουδαίου ποσοῦ ὡς ἀνωτέρω, τὸ Συμβούλιον εὐκολύνθη εἰς τὰς σπουδαίας κατὰ τὰ τελευταῖα τρία ἔτη ὑπὲρ τῶν ἀρχαίων καὶ τῆς ἐπιστήμης ἐργασίας, περὶ ὧν κατωτέρω ὁ λόγος.

Τὰ τελευταῖα τρία κονδύλια τῶν ἐσόδων οὐδεμιᾶς δέονται παρατηρήσεως.

Β'. περὶ τῶν ἐξόδων.

Ἡ ἀνάπτυξις τῶν ἐργασιῶν τῆς Ἑταιρίας, συνεπάγεται ἀναγκαιῶς καὶ πρὸ πάντων τὴν ἀνάπτυξιν ἐργασιῶν εἰς τὸν Γραμματεῖα τοῦ Συμβουλίου, ἐν αἷς ἦτε διεύθυνσις καὶ ἡ ἐφορεία τῶν Μουσειῶν τῆς Ἑταιρίας, ἐνὸς μέχρι πρὸ μικροῦ ὑπάρχοντος τοῦ Βαρθακειῦ, δευτέρου δὲ προστεθέντος ἀπὸ τινος χρόνου, τοῦ τῶν Μυκηναίων ἀρχαίων ἐν τῷ Πολυτεχνείῳ. Τὸ Συμβούλιον προσέλαβεν ἕνεκα τούτου βοηθόν, ἐπιστήμονα, φιλόπονον καὶ τοῦ πατρὸς τὴν ἄκραν φιλίαν καὶ ἀφοσίωσιν πρὸς τὴν ἀρχαιότητα ἐμπνευσμένον, ἐπὶ μνημαῖα ἀμοιβῇ δρ. 150, ἐκ τούτου δὲ ἡ κατὰ πρῶτον φαινόμενη τοιαύτη δαπάνη εἰς τὸ προσωπικὸν τοῦ γραφείου, ἣτις περιωρίζετο μέχρι τοῦδε εἰς τὸν μισθὸν τοῦ κλητῆρος καὶ εἰσπράκτορος ἐνταυτῷ, καὶ ἐνὸς φύλακος ἀπομάχου· οὐδὲν δέονται λόγου τὰ ἐπόμενα δύο κονδύλια δαπανῶν τοῦ γραφείου, ἥτοι γραφικὴ ὕλη κλπ. καὶ βιβλιοθήκη.

Μουσεῖα. Ἀνασκαφαί. Ἀγροαὶ ἀρχαίων.

Τοῦ πρώτου ἄρθρου Μοσεῖα, αἱ δαπάναι, κατὰ πρῶ-

τον ἤδη παρουσιάζονται ἀνώτεροι χιλιοδράχμοι. Ἡ ὑπόθεσις τῶν Μυκηνῶν μόνη ἐπέβαλε τῇ Ἑταιρίᾳ τὴν δαπάνην πρὸς διασκευὴν τῆς ἐν τῷ Πολυτεχνεῖῳ αἰθούσης, τὴν τοποθέτησιν τῶν ἐκεῖθεν ἀρχαίων, εἰς συγκολλήσεις αὐτῶν κλπ. ἀνερχομένων εἰς δραχμὰς περίπου . . . 14,000:—

Τὸ ἄρθρον ἀ ν α σ κ α φ α ῖ, παρουσιάζει ἐν

ὅλῳ δαπάνῃ κατὰ τὸ 1877 δρ. 54,986:—

εἶχον δὲ δαπανηθῇ κατὰ τὸ 1876 » 52,641:14

καὶ κατὰ τὸ 1875 » 32,998:58

Ὅμοῦ ————— 140,625:72

Τὸ δὲ ἄρθρον ἀ γ ο ρ α ῖ ἀ ρ χ α ῖ ω ν δεικνύει κατὰ τὸ 1877 δαπάνην δρ. 13,723:81

εἶχον δὲ δαπανηθῇ κατὰ τὸ 1876 » 15,563:95

καὶ κατὰ τὸ 1875 » 3,950:50

Ὅμοῦ ————— 33,238:26

Εἰς τὰς κολοσαίας ταύτας δαπίνας ὅλον δρ. 187,863:98

ὠδηγήθη καὶ ἠυκολύνθη ἡ Ἑταιρία, ἰδίως ἐκ τῆς ὑπὸ τοῦ λαχείου παρασχεθείσης συνδρομῆς διὰ καθαῶς τριετοῦς προσόδου δραχ. 126,628:37 περὶ ὧν ἐρρέθη ἀνωτέρω.

Ἐ π α ρ χ ι α καὶ ἀ ρ χ α ι ό τ η τ ε ς δρ. 1,347:55

Εἰς τὴν κατηγορίαν ταύτην ἀνάγονται καὶ αἱ δαπάναι διὰ τὰς ἐν Μυκῆναις, καὶ ἐκτὸς τῶν Ἀθηνῶν λοιπὰς ἀνασκαφάς, καὶ τοὶ καταλογισθεῖσαι ὡς ἐκ τῆς φύσεώς των ἐκεῖ, ἐκ δραχμῶν 6,614:75 + 1,249:75 + 364:15 =

9,228:65

Ὅμοῦ δραχ. 10,576:20

Ἰδὺν διατὶ ἐρρέθη ἀνωτέρω εἰς τὸ περὶ ἐσόδων μέρος « Εἰδικὴ συνδρομὴ ὑπουργείου ἐκκλησιαστικῶν δρ. 5,000 », ὅτι αὕτη εἶναι πολὺ κατωτέρα τῶν διὰ τὰς ἐπαρχιακὰς ἀρχαιοτήτας δαπανωμένων.

Δημόσια χρεώγραφα. Δάνεια.

Περὶ τῶν κονδυλίων τούτων, φαινομένων εἰς ἔσοδα καὶ ἔξοδα, ἐρρήθησαν τὰ δέοντα εἰς τὸ περὶ ἔσόδων μέρος.

Τόκοι. Εἰς τὸ μέρος τῶν ἐσόδων σημειοῦνται εἰσπραχθέντες τόκοι ἐξ ἐντόκων γραμματίων δραχ. 3,314:59

Εἰς δὲ τὸ τῶν ἐξόδων πληρωθέντες τόκοι διὰ τὸ ἐκ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς δάνειον . . . 1,552:10

Πλεόνασμα εἰσπραχθέντων 1,762:49

Καὶ ἰδοὺ τὸ ῥηθὲν ἀνωτέρω ὅτι ἡ Ἑταιρία οὐδεμίαν ὑπέστη ζημίαν ὥς ἐκ τῆς διὰ προσωρινοῦ δανείου οἰκονομίας τῶν ἀναγκῶν αὐτῆς.

Προκαταβολαὶ ἐν ὄλῳ δρ. 22,683:20

Τὸ ποσὸν αὐτὸ ἐξῆλθε τοῦ ταμείου τῆς Ἑταιρίας, δὲν εἶναι ὅμως δαπάναι αὐτῆς. Ἐξ αὐτοῦ τὸ μὲν ἐκ δραχμῶν 20,523:20 θέλει ἐπανέλθει εἰς τὸ ταμεῖον ἐκ πληρωμῆς τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐκκλησιαστικῶν κλπ., διότι κατ' ἐντολὴν αὐτοῦ ἡγοράσθησαν γήπεδα καὶ οἰκίαι ἐν Ἀθήναις καὶ Ἐλευσίνι πρὸς τὸν σκοπὸν προσεχοῦς ἀνασκαφῆς αὐτῶν ὑπὸ τῆς Ἑταιρίας· τὰ δὲ ἐπόμενα τρία κονδύλια δρ. $1500 + 560 + 100 = 2160$, θέλουσι μετατραπῇ εἰς τὰς κυρίας ὁμωνύμους δαπάνας διὰ τακτικῶν ἐνταλμάτων, ἅμα περατωθῶσιν αἱ ἐργασίαι καὶ καταρτισθῶσι τὰ δικαιολογητικὰ τῶν δαπανῶν ἔγγραφα.

Λαχεῖον δραχ. 36,194:50.

Τὰ ἀπαρτίζοντα τὸ ποσὸν αὐτὸ τρία κονδύλια, εἶναι ἅφ' ἑαυτῶν δικαιολογημένα.

Γ'. περιουσία τῆς Ἑταιρίας.

Τὰ διάφορα κονδύλια ἔνθεν καὶ ἔνθεν τοῦ λογαριασμοῦ τούτου, εἶναι ἅφ' ἑαυτῶν εὐκρινῆ· ἡ δὲ παράθεσις μεταξὺ τῶν δύο ἐτῶν δεικνύει διὰ τὸ 1877, διαφορὰν ἐπ' ἑλαττον δρ. 7,571:45.

Τὸ φαινόμενον τοῦτο δὲν εἶναι πράγματι ἐλάττωσις τῆς ἑταιρικῆς περιουσίας, διότι κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο κατῴρθωσεν ἡ Ἑταιρία κτήσεις πλουσιωτέρας διὰ τῶν ἀνασκαφῶν, δι' ἀγορῶν ἀρχαίων καὶ ἄλλων· δηλοῖ λοιπὸν μόνον ὅτι ἐπλήρωσε πλειότερα τῶν ὅσα εἰσέπραξε χρήματα.

Ὁ τίτλος οὗτος ἐν τοῖς λογαριασμοῖς περιουσία δεῖται σχολίου τινός· διὰ τὴν ἡμετέραν Ἑταιρίαν ἡ λέξις δὲν παριστάνει τὸ πρᾶγμα, διότι ὡς ἐκ τοῦ ὀργανισμοῦ αὐτῆς καὶ τοῦ ὑπ' αὐτῆς ἐπιδιωκομένου σκοποῦ, ἡ Ἑταιρία προώριται νὰ ἐργάζεται καὶ δημιουργῇ ὑπὲρ δύο ἄλλων μεγίστων κριῶν ἥτοι τῆς ἐπιστήμης καὶ τοῦ ἔθνους· διὰ τοῦτο καὶ ὁ βίος τῆς Ἑταιρίας προώριται μακρότατος καὶ δὴ αἰώνιος. Οἱ ἐν τῷ οὕτῳ τιτλοφορουμένῳ λογαριασμῷ ἀριθμοὶ, ἤθελον παριστάνει ἀληθῶς τὰς διὰ τῆς Ἑταιρίας κτήσεις τῆς ἐπιστήμης καὶ τοῦ ἔθνους, ἐὰν ἦτο δυνατόν νὰ ὑπολογισθῇ ἡ ἀξία τῶν ἐν τοῖς Μουσείοις αὐτῆς ἀποταμιευομένων κειμηλίων, καὶ ἡ ἀξία τῶν διὰ τῆς ἀνασκαφῆς προκυπτόντων εἰς τὸ φῶς ἀρχαίων ἱερῶν, παντοίων μνημείων καὶ ἔργων τέχνης. Ὁ κόσμος ἅπας φέρει ἀνὰ χεῖρας τὰ περισθέντα συγγράμματα τῶν ἀθανάτων προγόνων ἡμῶν· Ἐὰν ἡ σκαπάνη, ἐκθάπτουσα τὰς ἀρχαίας πόλεις τῆς Ἑλλάδος, τὰ ἱερά, τὰ παντοῖα μνημεῖα καὶ τὰ λοιπὰ τῆς τέχνης ἀριστευργήματα, συμπληροῖ τὸ ἔργον τοῦ παρίστασθαι ζῶσαν τὴν ἀρχαιότητα εἰς τὰ ὅμματα καὶ τὸν νοῦν τοῦ νέου κόσμου, ὅποια ἡ τιμὴ καὶ ἡ δόξα καὶ ἡ ἄλλη ὠφέλεια τῆς νέας Ἑλλάδος !! Εἰς τὴν ἐπιτέλεισιν τοῦ μεγάλου τούτου ἔργου προσφέρουσα τὰς ἀσθενεῖς αὐτῆς ὑπηρεσίας καὶ ἡ ἡμετέρα Ἑταιρία μετ' ἀφροσύσεως ἐπικαλεῖται τῶν ἐπαρχιῶν, τῶν δήμων, ὡς καὶ τῶν εὐπορούντων συμπολιτῶν καὶ ὁμογενῶν Ἑλλήνων ὅπου ἂν γῆς εὐρίσκωνται τὴν συνδρομὴν διὰ γενναίων χρηματικῶν συνδρομῶν, κληροδοσιῶν καὶ ζω-

ρεῶν, ἐπαρκῶν πρὸς τὴν ἐξακολούθησιν καὶ ἀνάπτυξιν τῶν ἔργων αὐτῆς.

Εὐγνώμον τὸ ἔθνος μνημονεύει αἰδίως τῶν μεγάλων εὐεργετῶν αὐτοῦ, τῶν ὑπὲρ τῆς ἀπελευθερώσεως αὐτοῦ ἀγωνισαμέων, τὸν πλοῦτον δὲ τῶν γνώσεων καὶ τοῦ βαλαντίου αὐτῶν συνενεγκόντων, αἰδίων δόξαν καὶ τιμὴν ἀνομολογεῖ ἡ Ἑλλάς πρὸς τοὺς αἰοδίμους Βαρβάκην, Ριζάρας, Σίναν, Ζάππαν, Στουρνάρην, Τοσίτσας καὶ Ἀβέροφ, Τριανταφυλίδην, Ἀρσάκην καὶ τοσοῦτους ἄλλους νεωτέρους αὐτῆς μεγάλους εὐεργέτας, διὰ τοῦ πλούτου αὐτῶν συντρέχοντας πολυτρόπως εἰς τὴν ἐκπαίδευσιν καὶ τὴν ὑλικὴν ἀνάπτυξιν αὐτῆς· στήλην δόξης αἰωνίου ἐγείρουσιν ὑπὲρ ἑαυτῶν βεβαίως καὶ οἱ γενναῖοι πατριῶται, ὅσων ὁ πλοῦτος ἐπιτρέπει νὰ προσδιορίσωσι μερίδα τούτου γενναίαν ὑπὲρ τῶν ἀνασκαφῶν τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος καὶ ὑπὲρ τῆς ἀποτελέσεως τοῦ ἐθνικοῦ Μουσείου, εἰς τοῦ ὁποίου τὴν θεμελίωσιν καὶ τὴν ἀνέγερσιν μιᾶς πτέρυγος μόλις ἐπρόφθασαν νὰ ἐπαρκέσωσιν ὁ αἰοδίμος Δ. Βερναρδάκης καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ.

Εἰς δύναται νὰ ἀναλάβῃ τὴν δαπάνην τῶν ἀνασκαφῶν τῆς Ἀκροπόλεως τῶν Ἀθηνῶν καὶ τῶν περὶ αὐτὴν ἑτερος τὴν ἀνασκαφὴν τῶν ἱερῶν τῆς Ἑλευσίνος· ἄλλος τὴν τῶν Δελφῶν· ἄλλος τὴν ὑπολειπομένην τῶν Μυκηνῶν καὶ τῆς Τίρυνθος· ἄλλος τὴν τοῦ Ὀρχομενοῦ, καὶ ἄλλος τὴν τῆς Σπάρτης, Σικυῶνος. Ἴδου τρόπαια δόξης ἀφθίτου νέων ἡρώων, ἀπελευθερούντων τὴν ἀρχαίαν Ἑλλάδα ἀπὸ τῶν αἰώνων τὸ βαρὺ πένθος καὶ πικραδιδόντων αὐτὴν κτῆμα ὀλοκλήρου τοῦ νέου κόσμου. Εἶθε !!

Ἐπὶ τοιαύτης πεποιθήσεως ἡ Ἐταιρία ἡμῶν βαδίζει τὴν κεχαραγμένην αὐτῇ ὁδὸν καθὰ δυνάμειος ἔχει.

Μετὰ ταῦτα προέβησαν οἱ ἐταῖροι εἰς ἐκλογὴν τῆς κατὰ τὸν ὀργανισμόν ἐξελεγκτικῆς τῶν λογαριασμῶν ἐπιτροπῆς

ΕΣΟΔΑ.				ΕΞΟΔΑ.			
ΥΠΟΛΟΙΠΟΝ ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ	Τὴν 31 Δεκεμβρ. 1876.	43589	52	ΓΡΑΦΕΙΟΝ	Προσωπικόν	2520	—
»	Τακτικά	4003	60	»	Γραφ. ὕλη, χάρτης, τυπωτικά ταχυδρομικά κλπ.	729	60
»	Ἐκτακτοί	4779	35	»	Βιβλιοθήκη	197	20
»	Εἰδικὴ ὑπουργείου Ἐκκλησιαστικῶν κλπ	5000	—				
ΤΟΚΟΙ	Ἀρχαίας καταθέσεως εἰς Ἐθν. Τράπεζαν	653	50	ΜΟΥΣΕΙΑ	Προσωπικόν	176	—
»	Ὁμολογιῶν Ἐθν. δανείου 6 %	120	—	»	Συγκολλήσεις, μετακομίσεις ἀρχαίων κλπ.	1325	01
»	» » 8 καὶ 9 % Α' καὶ Β' ἔξαμηνίας	17803	80		Θῆκαι, διασκευή κλπ ἀποκατάσεις τοῦ Μουσείου ἰδίως τῶν Μυκηναίων ἀρχαίων	12880	—
»	Ἐντόκων γραμματίων	3314	59		Ἔργασαι ἐπὶ τῶν εἰσαχθέντων εἰς τὴν Ἀκρόπολιν ἀρχαίων ἐκ τῶν ἀνασκαφῶν τοῦ Ἀσκληπείου	439	—
ΔΗΜ. ΧΡΕΩΓΡΑΦΑ	Ἐξαργύρωσις 21 κληρωθεισῶν ὁμολογιῶν	5880	—	ΑΡΧΑΙΩΝ	Ἀνασκαφαὶ περὶ τὴν Ἀκρόπολιν	46757	35
»	Ὁμοίως ἐντόκων γραμματίων	54703	—	»	» εἰς Μυκῆνας	6614	75
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ.	Μέρισμα 22 μετοχῶν τῆς	—	60583	»	» εἰς Σπάτα	1249	75
»	Δάνειον ληφθὲν παρ' αὐτῆς	—	5129	»	» εἰς Τάναγραν	364	45
ΜΟΥΣΕΙΑ ΕΤΑΙΡΙΑΣ	Εἰσιτήρια ἐπισκέψεως Μυκηναίων ἀρχαίων	—	50000			54986	—
ΛΑΧΕΙΟΝ.	Α'. Περίοδου τοῦ 1875—1876	419	90			13723	81
	Β'. Ὁμοίως τοῦ 1876—1877	75849	22			175	45
	Γ'. » τοῦ 1877—1878	2337	44				
ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΧΡΗΜΑΤΩΝ	Ἐκ πλεονάσματος ἀντιτίμου ἀγορασθέντος ἀγροῦ	—	78606	ΕΠΑΡΧ. ΑΡΧΑΙΟΤ.	Ἀγοραὶ Ἀρχαίων διὰ τὰ Μουσεία τῆς Ἑταιρίας	—	—
ΑΠΟΛΗΨΙΣ ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛ.	Ἐκ πλεονάσματος δι' ἀνασκαφῆς εἰς Κόρινθον	—	97	»	Ἐπισκευαὶ	—	—
ΑΡΧΑΙΟΛ. ΕΦΗΜΕΡΙΣ.	Ἐκ πωλήσεως φυλλαδίων ἀνηκόντων εἰς τὴν Ἑταιρίαν	—	280			68885	26
		—	27	ΕΠΑΡΧ. ΑΡΧΑΙΟΤ.	Φύλακες Μουσείων Θεσπιῶν Χαίρωνείας Τανάγρας καὶ Νεμέας	—	1347
		—	55	ΔΗΜΟΣΙΑ ΧΡΕΩΓΡΑΦΑ	Ἐντοκα γραμμάτια	—	26203
		—		ΔΑΝΕΙΑ	Ἀποδοθέντα	—	50000
		—		ΤΟΚΟΙ	Πληρωθέντες	—	1552
		—		ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΑΙ	Εἰς ἀγορὰν γηπέδων ἐν Ἀθήναις καὶ Ἐλευσίνι πρὸς ἀνασκαφῆς, ἀ ποδοθησόμενα ὑπὸ τοῦ Δημοσίου	20523	20
		—			» Εἰς τὸν Ἐφορον Σταματάκην δι' ἀνασκαφῆς εἰς Μυκῆνας	1500	—
		—			» Πρὸς στέγασιν τῶν ἐν Σπάτα καὶ Κηφισίᾳ ἀρχαίων	560	—
		—			» Εἰς τὸν εἰσπράκτορα διὰ πρόχειρα ἐξόδα	100	—
		—		ΛΑΧΕΙΟΝ	Προσωπικόν	3120	—
		—		»	Ἐξόδα διάφορα	3988	14
		—		»	Πληρωμὴ κερδησάντων κλήρων	29086	36
		—		ΔΙΑΦΟΡΑ	Τῶ εἰσπράκτορι ποσοστὰ εἰσπράξεως	—	22683
		—		ΥΠΟΛΟΙΠΟΝ	31 δεκεμ. μεταφερόμενον εἰς νέαν διαχείρισιν	—	20
		—				—	225354
		—				—	18938
		—				—	244292
		—				—	55

Π Ε Ρ Ι Ο Υ Σ Ι Α Τ Η Σ Ε Τ Α Ι Ρ Ι Α Σ

ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 1876.				ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 1877.			
ΑΚΙΝΗΤΑ.	Γήπεδα ἐν Ἀθήναις	14500	—	ΑΚΙΝΗΤΑ.	Γήπεδα ἐν Ἀθήναις	14500	—
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ.	Ἀξία 12 μετοχῶν	36000	—	ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ.	Ἀξία 12 μετοχῶν	36000	—
ΙΔΙΑ.	Κατάθεσις ἐντοκος	10061	—	»	Κατάθεσις ἐντοκος	10061	—
ΔΗΜΟΣΙΑ ΧΡΕΩΓΡ.	569 ὁμολογίαι Ἐθν. δανείου 9 0/0	159320	—	ΔΗΜΟΣΙΑ ΧΡΕΩΓΡ.	556 ὁμολογ. δανείου 9 0/0	155680	—
	163 » » 8 0/0	46863	16		155 » » 8 0/0	43400	—
	20 » » 6 0/0	2000	—		20 » » 6 1/0	2000	—
»	ἐντοκα γραμμάτια	28500	—				
		(α)	236683	ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛ.	Τὰ ἀποληφθόσμενα	(α)	201080
ΥΠΟΛΟΙΠΟΝ	Τὴν 31 δεκεμβρ. 1876	(γ)	13589	ΥΠΟΛΟΙΠΟΝ	Τὴν 31 δεκεμβρ. μεταφερόμενον εἰς 1878	(γ)	22683
			52				20
			310833				18938
			68				303262
							23
ΠΑΡΑΘΕΣΙΣ	Προηγούμενος λ/μὸς τὴν 31 δεκεμ. 1876	310833	68	Ἡ ἀπέναντι διαφορά			7571
	Ὁ ἀπέναντι τὴν 31 δεκεμβρ. 1877	303262	23	ΠΡΟΚΥΠΤΕΙ	(α) Δημόσια χρεώγραφα λ/σμὸς 1876	236683	16
	Διαφορὰ ἐπὶ ἑλάττων	7571	45		Ὁμ. 1877	201080	—
						35603	16
					(β) Προκαταβολαὶ ἀποληπταὶ δρ. 22683:20		
					(γ) Ὑπολοιπον 1876 δρ. 13589:52		
					Ὁμ. 1877 » 18938:03		
						5348:51	
					Πλειότερα	28031	71
							7571
							45

Ἐν Ἀθήναις τὴν 7 Ἰανουαρίου 1878.

Ὁ Ταμίας

Π. ΕΜ. ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ.

(β) Προκαταβολαὶ ἀποληπταὶ δρ. 22683:20
(γ) Ὑπολοιπον 1876 δρ. 13589:52
Ὁμ. 1877 » 18938:03

Πλειότερα . . . . . 5348:51 . . . . . 28031 71 7571 45

καὶ ἐξέλεξαν τοὺς Γερ. Μαυρογιάννην, Κωνστ. Ξανθόπουλον καὶ Σπ. Κ. Σακελλαρόπουλο, καὶ οὕτω διελύθη ἡ Συνέλευσις περὶ μεσημβρίαν.

Τῇ δὲ 29 Ἰανουαρίου 1878, ἡμέρᾳ Κυριακῇ, ὥρα 10 πρ. μεσ. συνελθόντων αὐθις ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ ἐταίρων τριακοντα καὶ δύο, πρῶτον ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐξελεγκτικῆς ἐπιτροπῆς κ. Γερ. Μαυρογιάννης ἀνέγνω τὴν ἐξῆς ἐκθεσιν.

**Πρὸς τὴν Γενικὴν Συνέλευσιν τῶν ἐταίρων
τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρίας.**

Κύριοι,

Κατὰ τὴν δοθεῖσαν ἡμῖν ἐντολὴν ὑπὸ τῆς τελευταίας Συνελεύσεως τῶν Ἑταίρων μετέβημεν παρὰ τῷ Ταμίᾳ τῆς Ἑταιρίας κυρίῳ Γιαννοπούλῳ ὅπως ἐξελέγξωμεν τοὺς λογασμολογικοὺς τῆς χρηματικῆς διαχειρίσεως τοῦ διοικητικοῦ Συμβουλίου κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος 1877.

Ὅθεν, λαβόντες ὑπ' ὄψιν τὰ λογιστικὰ βιβλία τῆς Ἑταιρίας καὶ ἐξ ἀντιπαράθεσεως αὐτῶν, διὰ μὲν τὰ ἔσοδα, πρὸς τὰ στελέχη τῶν διπλοτύπων ἀποδείξεων, διὰ δὲ τὰ ἔξοδα, πρὸς τὰ ἐξωφλημένα ἐντάλματα, φέροντα ἐπισυνημμένα τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικὰ τῶν δαπανῶν ἐγγράφα, ἐξηκριβώσαμεν ὅτι τὰ τε ἔσοδα τοῦ ἔτους, συμπαραλαμβάνοντος καὶ τοῦ ἀπὸ τὴν διαχείρισιν τοῦ προηγούμενου ἔτους 1876 μετενεχθέντος ὑπολοίπου, ὡς καὶ τὰ κατ' αὐτὸ ἔξοδα, εἰσὶ λεπτομερῶς ἐγγεγραμμένα, παριστάνοντα τὸν ἐξῆς ἐν περιλήψει ἰσολογισμόν.

Ὑπόλοιπον 1876 . . . . . δρ. 43,589:52

Εἰσπράξεις καθ' ὅλον τὸ 1877 . . . . . » 230,703:03

Ὅμοῦ 244,292:55

Πληρωμαὶ δὲ ὁμοίως 225,354:52

καὶ ὑπόλοιπον μεταφερόμενον εἰς τὸ 1870

18,938:03

Ἰσοζύγιον 244,292:55

Ἐλήφθη μετὰ τοῦτο ὑπ' ὄψιν ὁ εἰδικὸς λογαριασμὸς τῆς περιουσίας τῆς Ἑταιρίας· οὗτος δὲ ἐξ ἀντιπαράθεσεως πρὸς

τόν τοῦ προηγουμένου ἔτους 1876 καί πρὸς τὰ ἐξαγόμενα
τῆς διαχειρίσεως τοῦ 1877, παριστάνεται ἐξ ἑνὸς μὲν, ὑπὸ
τοῦ κατὰ τὴν 31 Δεκεμβρίου 1876 ἐκ τῆς ἀξίας ἀκινήτων
καὶ χρεωγράφων διαφόρων ὁμοῦ ἐκ . . . δρ. 237,244:16
καὶ ἐκ τοῦ μετενεχθέντος ὑπολοίπου εἰς τὴν
διαχείρισιν τοῦ 1877 . . . » 13,589:52

Ὅμοῦ δραχμας 340,833:68

Ἄφ' ἑτέρου δὲ ὑπὸ τοῦ κατὰ τὴν 31 Δεκεμ-
βρίου 1877

Ἐκ τῆς ἀξίας ἀκινήτων καὶ χρεωγράφων
ὁμοῦ . . . δρ. 261,641

Ἐκ τῶν προκαταβολῶν ἀποληφθησομένων
παρὰ τοῦ δημοσίου καὶ ἄλλων συμφηρι-
στῶν εἰς τὰς δαπάνας ἀνασκαφῶν δρ. 22,683:20

Καὶ ἐκ τοῦ ὑπολοίπου μεταφερομένου εἰς τὴν
διαχείρισιν τοῦ ἔτους 1878 . . . δρ. 18,938:03

303,262:23

Ἐπὶ ἔλαττον διαφορὰ δρ. 7,571:45

Ἡ διαφορὰ αὕτη πηγάζει ἐκ τῶν χρεωγρά-
φων λ/μὸς 1876 . . . δρ. 236,683:16

1877 . . . » 201,080:—

Ὀλιγώτερα » 35,603:16

Ἐκ τῶν προκαταβολ. δρ. 22,683:20

καὶ ἐκ τῶν ὑπολοίπων

1876 δρ. 13,589:52

1877 » 18,938:03

5,348:31

Πλειότερα . . . 28,034:71 7,571:45

Τῶν ἀποτελούντων τὴν εἰς ἀκίνητα καὶ χρεώγραφα
περιουσίαν τῆς Ἑταιρίας ὁμοῦ ὡς ἀνωτέρω ἐκ δρ. 261,641
ὑπεβλήθη ἡμῖν ὑπὸ τοῦ κ. Ταμῖα πρὸς ἐλεγχον τὸ πρωτό-
κολλον τοῦ ἐν τῇ Ἐθνικῇ Τραπεζῇ παρακατατεθειμένου κι-
θωτίου, ἐντὸς τοῦ ὁποίου φυλάσσονται οἱ ἐν τῷ πρωτοκόλ-
λῳ τούτῳ λεπτομερῶς περιγραφόμενοι τίτλοι καὶ χρεώ-
γραφα παριστάνοντα ἀκριβῶς τὸ εἰρημένον ποσὸν σύμφωνα
πρὸς τὸν ὑποβληθέντα τῇ Συνελεύσει Ἰσολογισμόν.

ὑπεβλήθησαν ἡμῖν ὡσαύτως τὰ συμβόλαια καὶ λοιπὰ δικαιολογητικά ἐγγράφα τῶν ἀποληπτέων προκαταβολῶν ὁμοῦ ἐκ δρ. 22,683:211.

Μετὰ ταῦτα ἡριθμήθη ἐνώπιον ἡμῶν τὸ ὑπόλοιπον τοῦ ταμείου, ὅπερ εὑρέθη ἀκριβῶς σύμφωνον πρὸς τὸ καθημερινὸν καὶ τὸν ὑποβληθέντα τῇ Συνελεύσει Ἱσολογισμόν. Προσθετόμεν δὲ ὅτι καθ' ἅπασαν τὴν πρὸς ἐξέλεγχξιν ἐργασίαν ἡμῶν, εὑρομεν πλήρη τάξιν καὶ ἀκρίβειαν εἰς τε τὰ βιβλία τῆς Ἑταιρίας καὶ τὴν διαχείρισιν.

Τελευτῶντες δὲ καθῆκον ἡμῶν νομίζομεν καὶ ὡς μέλη τῆς Ἑταιρίας νὰ ἐκφράσωμεν δημοσίᾳ τὰς εὐχαριστίας ἡμῶν πρὸς τε τὸ Συμβούλιον τῆς Ἑταιρίας καὶ ὅλου καὶ τὸν κύριον Ταμίαν ἰδίᾳ διὰ τοὺς παντὸς ἐπαίνου ἀξίους μόχθους, ὡς καταβάλλουσι πρὸς προκοπὴν τῶν τῆς ἡμετέρας Ἑταιρίας, ἥς τὸν ἐπιστημονικὸν ἅμα καὶ ἐθνωφελῆ σκοπὸν πάντες συναισθανόμεθα.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 28 Ἰανουαρίου 1878.

Ἡ ἐξελεγκτικὴ ἐπιτροπὴ

Γ. ΜΑΥΡΟΓΙΑΝΝΗΣ

Κ. ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ.

Σ. Κ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Μετὰ ταῦτα ἐπὶ τῇ προσκλήσει τοῦ προέδρου, ἵνα ὁμιλήσῃ ὁ βουλευόμενος περὶ τῶν τῆς Ἑταιρίας πραγμάτων, ἐπρεστάθη παρ' ἐνὸς τῶν ἐταίρων καὶ μετὰ συζήτησιν ἐγένετο δεκτὸν τὸ ἐξῆς· Ἡ Συνέλευσις συνιστᾷ εἰς τὸ Συμβούλιον νὰ μεριμνήσῃ ἐκ τῶν ἐνόντων περὶ ἀποτελειώσεως τῆς οἰκοδομῆς τοῦ Ἑθνικοῦ Μουσείου καὶ τῆς ἐν καιρῷ κατατάξεως τῶν τῆς Ἑταιρίας ἀρχαίων ἐν αὐτῷ. Ὡσαύτως ἐγένετο δεκτὴ καὶ ἡ ἐξῆς ἄλλου ἐταίρου πρότασις· Ἡ Συνέλευσις συνιστᾷ εἰς τὸ Συμβούλιον νὰ ἐπιδιώξῃ ὡς τάχιστα καὶ συμφερώτατα τὴν καθάρεισιν τοῦ παρὰ τὰ ἀρχαῖα ἐκκλησιδίου τῆς ἀγ. Τριάδος πρὸς ἀποτελείωσιν τῶν ἐκεῖ ἀνασκαφῶν.

Ἐπειτα προσέβη ἡ Συνέλευσις διὰ δύο ψηφηφοριῶν, ὡς κελεύει ὁ ὀργανισμός, εἰς τὴν ἐκλογὴν τοῦ διὰ τὸ ἐπὶ ἔτος Συμβουλίου καὶ ἐξελέχθησαν οἱ ἑξῆς:

Πρόεδρος	Φίλιππος Ἰωάννου	διὰ ψήφ.	30
Ἀντιπρόεδρος	Σπυρίδ. Φιντικλῆς	» »	26
Ταμίας	Παν. Ἐμ. Γιαννόπουλος	» »	23
Γραμματεὺς	Στέφ. Ἀθ. Κουμανούδης	» »	30
Μέλη δὲ τοῦ Συμβουλίου	Π. Εὐστρατιάδης	» »	29
	Λύσ. Καφταντζόγλους	» »	28
	Εὐθ. Καστόρχης	» »	28
	Στέφ. Ν. Δραγούμης	» »	27
	Δημ. Κοκίδης	» »	26
	Σ. Σωτηρόπουλος	» »	18
	Γερ. Μαυρογιάννης	» »	18
Τούτων γενομένων ἡ Συνέλευσις διελύθη περὶ ὥραν 1 μ.μ.			

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ

ΤΩΝ ΕΝΤΟΣ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ ΚΑΤΑΒΑΛΟΝΤΩΝ ΣΥΝΔΡΟΜΗΝ ΜΕΛΩΝ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ.

(Ὅσων ὀνομάτων εἶναι προτεθειμένος ἀστερίσκος, αὐτοὶ πρὸς τῇ ἐτήσῃ συνδρομῇ καὶ καθυσπεροῦσαν συνδρομὴν κατέβαλον ἢ τὴν τοῦ προσεχοῦς ἔτους).

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Τὸ Ἐθνικὸν Πανεπιστήμιον	Δρ.	1000
Ἀγγελόπουλος Ἰω.	»	15
Ἀνδρόπουλος Σταῦρ.	»	15
Ἀντωνιάδης Α. Ι.	»	15
Ἀντωνιάδης Γ. Ἐμ.	»	15
Ἀρεταΐς Θ.	»	15
Βενιζέλος Μιλτ.	»	15
* Βικέλας Δημ.	»	89,60
Γεδεών Μ. Ι.	»	20

